

Szolnoki SZC Klapka György Technikum és Szakképző Iskola
5100 Jászberény, Hatvani út 2.

KÉPZÉSI PROGRAM

Szociális ágazat

4 0923 22 03

Szociális ápoló és gondozó

jóváhagyta:

Tamás Zoltán
igazgató

A szakirányú oktatás képzési programja

Tantárgyalapú oktatásszervezés
esetén

I. ÖSSZEFOGLALÓ ADATOK

1. A szakma alapadatai (Forrás: KKK és/vagy PTT)

1.	Az ágazat megnevezése:	Szociális
2.	A szakma megnevezése:	Szociális ápoló és gondozó
3.	A szakma azonosító száma:	4 0923 22 03
4.	A szakma szakmairányai:	-
5.	A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:	4
6.	A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje:	4
7.	Ágazati alapoktatás megnevezése:	Szociális ágazati alapoktatás
8.	Kapcsolódó részzszakmák megnevezése:	Segédgondozó
9.	Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama:	128 óra
10.	A szakirányú oktatásra egy időben fogadható tanulók, illetve képzésben részt vevő személyek maximális létszáma: (Figyelem! A duális képzőhely a szakképzési munkaszerződés megkötését megelőzően a tanulók, illetve a képzésben részt vevő személyek számára – jogszabályban foglalt rendelkezések megtartásával – kiválasztási eljárást folytathat le. Szakképzési munkaszerződés azzal a tanulóval, illetve a képzésben részt vevő személlyel köthető, aki a szakmára előírt egészségügyi feltételeknek és pályaaalkalmassági követelményeknek megfelel.!)	24 fő
11.	A képzés célcsoportja (iskolai/szakmai végzettség):	Alapfokú iskolai végzettség

I. A KÉPZÉS SZERKEZETE ÉS TARTALMA

A képzési programban kitöltött időkeret – a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet 13.§ (4) bekezdésének megfelelően – tartalmaz a szakképző intézmény által a helyi gazdasági környezet egyedi elvárásaihoz igazodó szakmai célokra szabadon felhasználható időkeretet (szabad sáv).

A szabad sáv szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

Cél az, hogy lehetőség legyen a gyakorlat során is elméletet tanítani, hatékonyabbá téve ezzel az oktatást. Az egyes tantárgyaknál történik annak meghatározása, hogy a tantárgy teljes tartalmát tekintve az órakeretből hány órát kell gyakorlati körülmények között (tanműhelyben, termelőüzemben stb.) oktatni. Az adott tantárgy egészének gyakorlatigényét mutatja, és minél magasabb, annál inkább ösztönöz az elméleti tudáselemek gyakorlatba ágyazottan történő oktatására.

A szakirányú oktatásban a tantárgyakra meghatározott időkeret és tartalom kötelező érvényű, a tantárgyakra kialakított óraszám, valamint a tantárgyak és tantárgyak óraszámának évfolyamonkénti megoszlása és sorrendje – a szakmai vizsga követelményeire tekintettel – pedig ajánlás.

A kizárólag szakmai vizsgára történő felkészítés során az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatását a szakmai oktatás első félévében kell megszervezni.

Tervezett szakmai oktatás óraszám:

Évfolyamok összes óraszám		1. év		2. év		Összes
		elmélet	gyakorlat	elmélet	gyakorlat	óra
Tantárgy megnevezése	Tanulási terület megnevezése					
1. Szociális ágazati alapok	1.1. Munkavállalói ismeretek	7	0	0	0	7
	1.2. Munkavállalói idegen nyelv	25	0	0	0	25
	1.3. Szakmai személyiségfejlesztés	22	36	0	0	58
	1.4. Pszichológia	16	13	0	0	29
	1.5. Egészségügyi ismeretek	18	17	0	0	35
	1.6. Elsősegélynyújtás alapismeretei	0	21	0	0	21
	1.7. Társadalomismeret	24	5	0	0	29
	1.8. Szociális ismeretek	30	28	0	0	58
	Tantárgy összóraszám:	142	120	0	0	262
2. Lelki egészségvédelem	2.1. Mentálhigiéné	23	0	0	0	23
	2.2. Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés	25	20	0	0	45
	2.3. Esetmegbeszélés, szupervízió	0	0	10	6	16
	Tantárgy összóraszám:	48	20	10	6	84

	3.1. Szociálpolitika	0	0	31	0	31
3. Szociális munkavégzés és fejlesztő foglalkozások	3.2. Jogi ismeretek	0	0	16	0	16
	3.3. Társadalomismeret	24	0	0	0	24
	3.4. Szociális munka	0	0	15	15	30
	3.5. Akadályozottság és a segédeszközök	0	0	14	10	24
	3.6. Szocioterápia-, és foglalkoztatásterápia	0	0	31	11	42
Tantárgy összóraszám:		24	0	107	36	167
4. Gondozás és ápolástan	4.1. Gondozási alapismeretek	21	0	0	10	21
	4.2. Gondozási szükségletek felmérése	8	8	0	0	16
	4.3. Gondozás szakosított ellátásban	0	0	15	16	31
	4.4. Szociális gondozás adminisztrációja	0	0	24	0	24
	4.5. Ápolási alapismeretek	3	27	0	0	30
	4.6. Betegmegfigyelés	0	0	8	10	18

	4.7 Gondozás az alapellátásban	8	0	10	13	31
	4.7. Szakápolási ismeretek	0	0	27	0	27
	4.8. Ápolási adminisztráció	0	0	8	8	16
Tantárgy összóraszám:		40	35	92	57	214
5. Klinikumi ismeretek	5.1. Belgyógyászati ismeretek	0	0	18	24	42
	5.2. Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések	0	0	31	0	31
	5.3. Kisklinikumi ismeretek	0	0	5	10	15
	5.4. Gerontológia, geriátria	0	0	15	16	31
Tantárgy összóraszám:		0	0	69	50	109
Egybefüggő szakmai gyakorlat:		0	0	0	0	128
KÉPZÉS ÖSSZÓRASZÁMA						974

Külső gyakorlati helyen töltött órák: (128 óra összefüggő gyakorlat – 166 óra évközi gyakorlat ajelöltek szerink.)

II.1. A képzés célcsoportja:

- tartósan álláskereső
- első szakmát szerzők
- szakképzetlen álláskereső
- közfoglalkoztatottak
- szakképzetlen, betanított munkakörben dolgozó munkavállaló

Akik a belépési feltételnek megfelelnek, emiatt alkalmasak a kompetenciák elsajátítására és érdeklődnek a képzés iránt.

A képzés célja:

A szociális, gyermekjóléti- és gyermekvédelmi alap-, és szakosított ellátások különböző intézményeiben kompetenciájának megfelelő esetekben önállóan, és/vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával képes a segítségre szoruló egyén/család/csoport/közösség életvitelét támogató segítséget nyújtani. Tanulmányai alapján az egyéni, csoportos és a közösségi térben fellépő működési mechanizmusokat felismerve az indokolt és szükséges segítségnyújtási formára javaslatot tesz, a végrehajtásban önállóan vagy felsőfokú végzettségű szakember irányításával tevékenyen közreműködik. Krízis-, rendkívüli és katasztrófahelyzetben a szükséges beavatkozásokban utasítás szerint, kompetenciájának megfelelően részt vesz. Megismeri és ellátja a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások adminisztrációs feladatait. Munkájában, a mindenkori jogszabályokban, szabályozókban, protokollokban, módszertani útmutatókban, illetve a szociális munka etikai kódexében előírtakat követve tevékenykedik. Legalább egy idegen nyelven alapvető fogalmakat megért, alapvető köznyelvi kommunikációt folytat. Munkájában nagy gondot fordít a prevenciós munkára, ehhez kapcsolódóan ismeretterjesztő előadásokat, foglalkozásokat szervez infokommunikációs és digitális eszközök segítségével.

II.2. A szakmai oktatás során megszerezhető kompetenciák:

- Megismeri a humán szolgáltatások rendszerét, a kapcsolatfelvétel, a kapcsolatfenntartás és kapcsolatlezárás lehetőségeit.
- Megismeri az ellátottak és gondozottak foglalkoztatásához, fejlesztéséhez, rekreációjához felhasználható (szemléltető, rekreációs, fejlesztő) eszközöket, a csoportdinamikai jellemzőket.
- Megismeri a szakmai dokumentációk (pl. sablonok, nyomtatványok, elemzési, fejlődést követő és tervezési dokumentumok) készítésének, kitöltésének formai és tartalmi követelményeit.
- Megismeri a munka- és balesetvédelmi, a tűzvédelmi, valamint az elsősegély és közegészségügyi előírásokat.
- A személyes adatok védelmével kapcsolatos adatvédelmi és adatbiztonsági szabályokat Megismeri, a jogszabályban foglalt titoktartási kötelezettségeinek eleget tesz.
- Megismeri a különböző életkorok élettani, fejlődés-lélektani jellemzőit, egészségügyi rizikóit és a prevenció, korrekció lehetőségeit.
- Megismeri a krízis, krízisintervenció fogalmát és a konfliktuskezelés módszereit.

- Megismeri a kommunikáció és közlés alapvető formáit személyes és online kommunikációban.
- Megismeri a kommunikációs alapelveket, a legfontosabb alapfogalmakat, a kommunikáció működését, folyamatát, szereplőit, tényezőit, helyzet-típusait, a kommunikációs stílusokat és az asszertív kommunikációs eszközöket.
- Megismeri legalább egy idegen nyelv alapvető szakmai kommunikációs formuláit. Alapvető szókinccsel, nyelvtani tudással rendelkezik.
- Megismeri a szakmájához kapcsolódó alapvető szakmai feladatok ellátásához kapcsolódó utasításokat és iránymutatásokat.
- Megismeri a szakmai érdekképviselő szintjeit és fórumait. Megismeri az alapvető emberi, gyermeki ellátotti és betegjogokat. Megismeri az érdekérvényesítés módszereit.
- Megismeri az énvédő mechanizmusokat, a rekreációs technikákat és módszereket. Rendelkezik alapvető önismerettel, reális önképpel.
- Megismeri az online kommunikációs eszközöket, formákat és módszereket, tisztában van az etikus médiahasználat szabályaival.
- Átlátja az alapvető szociális és gyermekvédelmi ellátási formákat.
- Megismeri a folyamatos képzés, továbbképzés, lehetőségeit, az élethosszig tanulás célját.
- A társadalomismereti, szociológiai ismeretei alapján egyének, családok, közösségek működésében a különböző életmódok hatásait Megismeri.
- Megismeri a társadalom leggyakoribb népbetegségeit, azok rizikófaktorait, a társadalomban kialakult egészségkultúrát, az egészségmegőrzés módszereit. Megismeri a háztartások számára ajánlott házipatika összetételét.
- Megismeri az emberi test holisztikus egyensúlyát (testi, lelki, mentális területek).
- Érti és megérti a mások által használt szakmai kifejezéseket. Pszichés problémákat, érzelmi igényeket nevez meg. Megismeri saját szakmai illetékességének határait.
- Megismeri az emberi test felépítését, működését. Tisztában van azzal, hogy mikor, kinek és milyen jelzéseket kell megtenni a működésbeli eltéréssel kapcsolatban.
- Megismeri a gyógyszerek fajtáit, beadási módjait.
- Megismeri az elsősegélynyújtás szabályait.
- Megismeri az életet veszélyeztető állapotokat.
- Megismeri a gondozási, alapápolási feladatokat egy ellátott kapcsán mind belgyógyászati, mind sebészeti betegségek esetén.
- Megismeri a higiénés betegápolás lépéseit, gondoskodik a beteg komfortérzetéről, kényelmi és biztonsági szükségleteiről.
- Megismeri a haldoklás és gyász fázisait. Megismeri a szociális munka színtereit, értékeit.
- Megismeri a szociális munka értékbeni és etikai szabályait.
- Tisztában van a szociális munka kulcskompetenciáival.
- Megismeri azokat a helyzeteket, problémákat, eseteket, amelyek, esetmegbeszélés témái lehetnek.
- Megismeri a problémamegoldás i modell fázisait.

- Megismeri a lélektanilag kritikus állapot okait. Részt vesz a megfelelő megoldási stratégia kiválasztásában.
- Megismeri a mentálhigiéné alapfogalmait, a jól és rosszul működő természetes támaszokat.
- Megismeri a mentálhigiénés segítés módszereit.
- Megismeri a segítő, támogató technikákat a krónikus betegek, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek és fogyatékossgal élők segítésére.
- Megismeri a bentlakásos intézményekben előforduló mentálhigiénés feladatokat.
- Megismeri a szociálpolitika támogatási és ellátórendszerét. Az egyén számára a legmegfelelőbb tájékoztatást nyújtja.
- Megismeri a fogyatékossgal élők, idősök és pszichiátriai betegek társadalmi helyzetét, esélyegyenlőségük et célzó jogszabályokat.
- Azonosítja az egyéni, csoportos és közösségi válsághelyzeteket, az elemi életfeltételek hiányát, az idős és fogyatékossgal élő ember és a pszichiátriai beteg pszichés problémáit.
- Megismeri a szükségleteket, erőforrásokat és a helyi cselekvési lehetőségeket.

II.3. A szakmai oktatásba való bekapcsolódás és részvétel feltételei:

- Iskolai előképzettség: Alapfokú iskolai végzettség.
- Foglalkozásegészségügyi alkalmassági vizsgálat: **szükséges**
- Pályaalkalmassági vizsgálat: **szükséges**

II.4. Részvétel feltételei:

- Az oktatók által vezetett és regisztrált elektronikus napló.
- Egyéb feltételek Minden résztvevővel a felnőttképzésről szóló 2013. évi LXXVII. törvény (Fktv.) által meghatározott tartalmú felnőttképzési szerződést kell kötni.

II.5. A szakmai oktatás formájának (csoportos képzés) meghatározása:

- csoportos képzés-

- Jelenléti képzésben előadás, szemléltetés, bemutatás a frontális ismeretátadás során.
- Bemutatás, majd gyakoroltatás egyéni munkaformában
- Munkaformák: Csoportos jelenléti vagy online munkaformában is megvalósítható (acsoport összetételétől függően)
- Online módszerek:
- Célkitűzés, feladat megfogalmazása
- Segédanyagok elérhetővé tétele
- Kérdés lehetőségének biztosítása
- Elkészült munkák megoldások feltöltése
- Értékelés, visszajelzés
- Csoportos jelenléti képzés módszerei:
- Előadás, prezentáció
- Gyakorlás: oktató irányításával
- Ellenőrzés: megfigyeléssel ellenőrzi az oktató, a résztvevők folyamatos együtt haladását a feladatokban megoldásában.
- Értékelés: szóban, a feladat megvalósításának helyessége és minősége szerint.

II.6. Szakmai oktatás során alkalmazott képzési módszerek és értékelési formák

Képzési módszerek, munkaformák:

Előadás, magyarázat, szemléltetés, gyakorlat, megbeszélés, együttes és önálló tananyag feldolgozás, önálló tanulás, E-Learning, projekt.

Értékelési módok:

A képzés során a képzésben részt vevők teljesítményének ellenőrzése, értékelése, továbbá a vizsgára bocsátás a Szakmai Programban foglaltak szeri történik, szóban és írásban: dolgozat, teszt feladatok, kiselőadás, prezentáció, órai munka, beadandó feladatok értékelése.

II.7. Maximális csoportlétszám:

- 24 fő

3 A TANTÁRGYEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1. Szociális ágazati alapok megnevezésű tantárgy

A tantárgy összóraszám:

262 óra

A tantárgy tartalmi összefoglalója

A szociális ágazat a gyermekjóléti alapellátáshoz- beleértve a bölcsődei ellátást is-, a gyermekvédelmi szakellátáshoz, a javítóintézeti ellátáshoz és a szociális ellátáshoz tartozó szolgáltatásokat foglalja magába. Cél, az embert szerető és jogait tisztelő a szükségletekhez igazodó szolgáltatási tevékenységek elsajátítása, a testi, szellemi, szociális jólét elősegítése. Az alapképzés alatt fejlődik a tanulók önismerete, önmagukkal és másokkal szembeni felelősségérzete, kommunikációja. A képzés alatt megismerik az ágazatra jellemző értékeket, a humánus, a másik ember irányába tanúsított tisztelet és elfogadás képviselőjét, továbbá a szakmaterület tanításának megalapozásához szükséges készségeket, ismereteket.

3.1.1. Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

7 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a képzésben részt vevő önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A képzésben részt vevő megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

A tanulási terület tanításának fő célja

A képzésben részt vevő általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megfogalmazza saját karriercéljait.	Megismeri saját személyisége jellemvonásait, annak pozitívumait.	Teljesen önállóan	Önismerete alapján törekszik céljai reális megfogalmazására.	
Szakképzési munkaviszonyt létesít.	Megismeri a munkaszerződés tartalmi és formai követelményeit.	Instrukció alapján részben önállóan	Megjelenésében igényes, viselkedésében visszafogott.	

FelMegismeri, megnevezi és leírja az álláskeresés módszereit.	Megismeri a formális és informális álláskeresési technikákat.	Teljesen önállóan	Elkötelezett a szabályos foglalkoztatás mellett. Törekszik a saját munkabérét érintő változások nyomon követésére.	Internetes álláskeresési portálokon információkat keres, rendszerez.
---	---	-------------------	--	--

A tanulási terület témakörei

Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete
 Álláskeresési módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai időnyomunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Probaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresési ellátások fajtái

Álláskeresők számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresőknek (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.1.2 Szakmai személyiségfejlesztés tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

58 óra

A képzésben részt vevők pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tanulási terület tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklására és érvelésére. A képzésben részt vevők önbizalmának, kompetenciáinak, készségeinek fejlesztése, melyek segítenek a képzésben résztvevők számára, hogy önmagukat és társaikat jobban megismerjék, az itt elsajátított gyakorlati ismereteket és készségeket a saját életükben és a segítség területén is hasznosítani tudják. A személyiségfejlesztő foglalkozások célkitűzése, hogy olyan ingereket adjon, és oly módon hasson az egyénre, aminek következtében változások induljanak el az egyénben az önreflexió fejlesztésével.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti és alkalmazza a verbális és nonverbális kommunikáció módjait	A kommunikáció fogalma, jelentősége, csatornái	Teljesen önállóan	Vállalja az önprezentációt, mások jelenlétében. Kész a családi identitás, szerepek megismerésére, önkifejezés gyakorlására. Alkalmazza az önismeretfejlesztés, és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit. Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai	Digitális kommunikációs eszközök használata
Ismerteti és alkalmazza az eredményes kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályait, elvárásait	A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők.	Teljesen önállóan		Online felületek ismerete, használata.
Betartja a metakommunikáció távolsági zónáit, szabályozza térközét.	Non-verbális kommunikáció, metakommunikáció, proxémika	Teljesen önállóan		
Kommunikációja során bizalmi légkört alakít ki.	A kapcsolattartás szabályai, elvárásai.	Teljesen önállóan		

Alkalmazza az önismeretfejlesztés, a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit.	A személyiségfejlesztés eszközei, technikái, kongruencia helyzeti megjelenései.	Teljesen önállóan	illetékessége határait.	Digitális eszközök - visszacsatolás saját kommunikációja fejlesztésére
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	Konfliktuselméletek.	Teljesen önállóan		
Ismerteti a szakmai titoktartás szabályait.	Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai.	Teljesen önállóan		
Ismerteti az önelemzést, az önreflektivitás szerepét, valamint a reflektálás módszereit.	A személyiség, énkép összetevői, elemei. Reflexió fogalma, módjai, hatása a személyiségre.	Instrukció alapján részben önállóan		Videofilmek, kisfilmek - saját viselkedési repertoár fejlesztésére.

A tanulási terület témakörei

Kommunikációs készségfejlesztés

A kommunikáció fogalma, célja, csatornái

A verbális kommunikáció

A nem verbális kommunikáció

Metakommunikációs jelek

Kongruencia a kommunikációban

Mások kommunikációjának megfigyelése, elemzése

Saját kommunikáció reális észlelése

Saját szükségletekről és érzésekről szóló üzenetek közlése

Társak visszajelzéseinek fogadása

Kapcsolatteremtő készség fejlesztése a pozitív énkép függvényében

Viselkedéskultúra

Az etikett és protokoll szabályai a mindennapi életben
A mindennapi viselkedéskultúra alapszabályainak elsajátítása
Az udvarias és aszertív viselkedés szabályai
Bizalmi légkör kialakítása
Kapcsolatteremtés szabályai
Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai
Bemutakozás illemtana – az első benyomás jelentősége
Köszönési formák
Telefonálás illemtana
Írásbeli, szóbeli közlések illemtana
A társas kapcsolatok területén való bánásmód irányelveinek alkalmazása szituációs gyakorlatok keretében
A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái
A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése
A szakmai partnerkapcsolatok ápolásának módjai

A reális énkép ismerete

A saját én tartalmai, tudatos identitás, a személyiség belső mozgásai, dinamizmusai
Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
A szerzett viselkedésminták, értékek és belső késztetések összehangolása
A személyen belüli érzelmi-indulati ellentmondások
A másik emberre adott reakcióinak sokszínű élményhátttere
Agresszió fogalma és kezelése
A személyes kompetencia hatása a környezetre
A mentálhigiénés jóllét állapotának jellemzői
Rekreációs lehetőségek

Konfliktuskezelés

A konfliktus fogalma, felismerése
Konfliktuskezelési stratégiák
Kommunikáció konfliktushelyzetekben
Konfliktuskezelő stratégiák felmérése és a stratégiák összefüggései
A hatékony konfliktuskezelés gyakorlata
A konfliktuskezelés a családi kapcsolatokban
A konfliktuskezelés a baráti kapcsolatokban
A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése
A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazás

3.1.3 Pszichológia tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

29 óra

A saját-, illetve mások lelki folyamatainak ismerete, értelmezése és kezelése. A fejlődéslélektan törvényszerűségeinek, sajátosságainak megismerése és a társas kapcsolatok hatásmechanizmusának ismerete és alkalmazása.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Érzelmeket felismer, értelmez és kezel	A pszichológia fogalma, területei és vizsgálómódszerei. A lelki folyamatok rendszere és összefüggései. Az érzelmek jelentősége az emberek életében, az érzelmi intelligencia.	Teljesen önállóan	Elfogadó, a máságot tisztelő segítségnyújtás. Rugalmas alkalmazkodás a környezetéhez, és a változtatás képessége. Türelmes önmagával és másokkal szemben is.	Digitális felvételek készítése, visszacsatolás, érzelmi intelligencia fejlesztése
Szituációhoz illő cselekvést végez.	Motívumok rendszere, a motiváció folyamata, motívumtanulás, motivált viselkedés, elsődleges és másodlagos motívumok, a személyiség fogalma és összetevői	Teljesen önállóan	Problémaérzékeny, következetes, felelősség-teljes a feladatok kivitelezésében. Együttműködő, képes hatékony és eredményes lenni egy csoport tagjaként.	Videófilmek készítése, azok elemzése.

Érzelmi "életút-térképet" készít.	A fejlődéslélek-tan szabályai, törvényszerűségei, befolyásoló tényezői. Életkori periodizáció és a szakaszok fejlődési sajátosságai, jellemzői. A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége.	Instrukció alapján részben önállóan		Excel: grafikonok, diagramok, digitális térképek készítése
Adott kritériumoknak megfelelő játékot készít, állít össze.	A játék fogalma, funkciója, jellemzői. A játékok szerepe az emberek életében. A játékok típusai.	Teljesen önállóan		Infógrafika
Felmérést készít- csoport belső viszonyainak elemzése, szociometria.	A csoport fogalma, típusai. A csoport belső szerkezete, a csoport elemzése, az egyén társas kapcsolatainak rendszere, a csoportnorma.	Instrukció alapján részben önállóan		Google űrlapok, excel ismerete és alkalmazása
Egyszerű pszichológiai jelenségeket értelmez, elemez és ábrázol.	A szociálpszichológia fogalma, területei, vizsgálómódszerei. Személyészlelés. Társas befolyásolás egymásra hatások.	Instrukció alapján részben önállóan		diagramok, ábrák - infógrafika
Családi kapcsolatokat ábrázol.	A család fejlődési ciklusai, családi szerepek, a családtagok helye és szerepe a családi rendszerben.	Instrukció alapján részben önállóan		ábrák, kapcsolati hálók digitális ábrázolása

A tanulási terület témakörei

Általános és személyiséglélektani ismeretek

A témakör betekintést nyújt a lelki jelenségek világába, és a személyiséglélektan alapvető ismereteivel a személyiség megértéséhez nyújt értelmezési keretet.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A pszichológia fogalma, tárgya, feladata és vizsgáló módszerei

A megismerési (kognitív) folyamatok rendszere

Az érzelmek világa

A cselekvés lélektana

A személyiség fogalma, összetevői, befolyásoló tényezői

Személyiségelméletek

Fejlődéslélektani alapok

A témakör az életkori szakaszok mentén a fejlődési sajátosságokkal, a fejlődést befolyásoló tényezőkkel és a korai anya-gyermek kapcsolat jelentőségével foglalkozik. Alapvető ismereteket nyújt a játékpedagógia-, játékpszichológia témaköréből.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A fejlődés fogalma, befolyásoló tényezői. A fejlődés zavarai.

Fejlődési sajátosságok, életkori jellemzők.

A korai anya-gyermek kapcsolat jelentősége, - nyereségek és veszteségek.

A kötődés és szeparáció.

Kötődésméletek, kötődési mintázatok. Hospitalizmus

A játék pedagógiája és pszichológiája

Szociálpszichológiai alapismeretek

A témakör a társas kapcsolatok pszichológiájával, a csoportlélektannal, és a társadalomban zajló pszichológiai jelenségekkel foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A szociálpszichológia fogalma, tárgya, területei és funkciója

Személyészlelés

Társas kapcsolatokat befolyásoló jelenségek.

Csoportlélektan

A szerep, szereptanulás, szocializáció, nevelési stílusok Konformitás, norma, deviancia.

Családi mentálhigiéné

A témakör a család szerepével, jelentőségével, fejlődési életciklusaival foglalkozik. Ismereteket nyújt a család lelki egészséget védő, illetve lelki egészséget veszélyeztető tényezőiről.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A család fejlődési életciklusai

Családi szerepek, családi konfliktusok

A családtagok helye és szerepe a családi rendszerben A család lelki egészségének összetevői Krízishelyzetek a családban.

A család elégtelen, hibás működése
Prevenációs eszközök és technikák

3.1.4. Egészségügyi ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület óraszámja:

35 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Az egészségkultúrának és a betegség-profilaktikus gondolkodásmódnak a kialakítása. Az emberi test holisztikus megismerése, a társadalomban leggyakrabban előforduló betegségek, illetve a társadalom mindenkori működésével való összefüggésük ismerete.

A témakör oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Modellezi az emberi testet.	Az emberi test felépítése és működése: síkok és irányok, sejtek, szövetek, a szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe	Teljesen önállóan	Együttműködő és figyelmes legyen. Figyelme koncentrált, bizonyos helyzetekben megosztásra legyen képes.	3D atlasz értelmezése
Összefüggő diagramok készítésével elemző munkát végez, kiszűri a rizikószemélyeket	Az életmód, a népbetegség fogalma, kialakulásának tényezői, az életmód és a betegségek kapcsolatainak ismerete, betegségek tünettana	Instrukció alapján részben önállóan	Következetes, rendszerszemléletű. Összefüggések, hasonlóságok és különbségek felismerése. Helyzetfelismerő-, helyzetelemző-, problémamegoldó képességével tudjon egészségtudatosan élni és környezetében változást előidézni. Környezettudatos magatartás.	excel, táblázatkezelés
Ismerteti az alap gyógyszercsoportokat, - felvilágosít, tanácsot ad a házipatika összeállításában.	Gyógyszertani alapfogalmak, a gyógyszerek hatás mechanizmusa, adagolása, gyógyszerformák és gyógyszer-csoportok.	Instrukció alapján részben önállóan		ppt. ismerete használata, prezentáció készítése.

Prevenációs programot készít.	Egészségkultúra fogalmi rendszere, egészség- betegség kapcsolatrendszere, lelki egészségvédelem eszközei, technikái	Teljesen önállóan	Infografika készítése.
Környezetét védi, környezettudatosan él.	Környezetvédelem alapismeretei, alapelvei, ökolábnyom fogalma, mérése	Teljesen önállóan	internetes keresőprogramokat és böngészőket alkalmaz, digitális térben tájékozódik

A témakör tartalma

Az emberi test felépítése

A témakör az emberi szervezet és a szervrendszerek felépítésével és működésével foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:

Síkok és irányok

Sejtek és szövetek

Szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe.

Mozgás szervrendszer, keringés-, emésztés-, kiválasztás-, szaporító szervrendszer.

Érzékszervek és az idegrendszer.

Népegészségtani alapismeretek A témakör a mai magyar társadalomban leggyakrabban előforduló betegségekkel, az életmód és a betegségek összefüggésével foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

Életmód és betegség.

Népbetegségek – nem fertőző betegségek

Járványtani alapismeretek

Fertőző betegségek

Gyógyszertani alapok

A témakör a gyógyszerertani alapfogalmakkal, a gyógyszerek alkalmazásának legfontosabb ismereteivel foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

A gyógyszerek fogalma, hatásmechanizmusa

A gyógyszerek adagolása

Gyógyszerformák

Gyógyszercsoportok

Egészségkultúra

A témakör a holisztikus egészségszemlélet és a betegség-profilaktikus gondolkodásmód kérdéseivel foglalkozik. Az alábbi témákat dolgozza fel:

Egészségkultúra fogalmi rendszere, összetevői

Az egészség megőrzését szolgáló területek

Lelki egészségvédelem: technikák és eszközök

A szenvedélyek világa

Tudatos, biztonságos, felelős szexuális és családi élet

Prevenció témakör részletes kifejtése

Környezetvédelem és fenntarthatóság

Környezetvédelem

Fenntartható fejlődés

A környezet legfontosabb elemei: föld, víz, levegő, élővilág, épített környezet

A környezetvédelem feladata, alapelvei

Természetvédelem törvényi háttere Globális

környezeti problémák:

Légszennyezés, légszennyező anyagok káros hatásai

Légkörhöz kapcsolódó globális problémák

Vízszennyezés, talajszennyezés

Hulladékgazdálkodás alapelvei

Hulladék csoportosítása (keletkezés jellege, eredete, halmazállapota, környezeti hatása szerint)

Hulladékok környezetkárosító hatásai

Hulladékhierarchia / hulladékpiramis/

Hulladékhasznosítás, hulladékártalmatlanítás

3.1.5. Elsősegélynyújtás alapismeretei megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület órászám:

21 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A segélynyújtó segítőkész, empátikus attitűdjének kialakítása. Gyakorlati képzésen keresztül ismeretet adni a váratlanul bekövetkező sérülések, egészségkárosodások felismerésére, alapszintű ellátás biztosítására, az állapot további romlásának lehetőség szerinti megakadályozására az orvosi segítség megérkezéséig.

A témakör oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
-----------------------	-----------	---------------------------------	-----------------------------------	--

Felismeri a hirtelen bekövetkező egészségkárosodást.	Az emberi test működésének élettani folyamatai	Teljesen önállóan	Nyugodtan, határozottan áll hozzá a sérült vizsgálatához. A tanult szakmai elveket elfogadva, azok pontos betartásával, bátorító kommunikációval végzi az állapotfelmérést. Megállapítja és döntést hoz helyszínen megoldható sérülés ellátásáról, illetve súlyos sérülés/állapot további szakellátási szükségességéről. Haladéktalanul segítséget kér a segélyhívószámon, a mentési folyamatban együttműködik. Elkötelezett a be-	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák.
A közvetlen életveszély elhárítását önállóan megkezdi. Légutat biztosít, életfunkciókat ellenőriz. Késedelem nélkül megkezdi az eszköz nélküli lélegeztetést. Eszközök esetén, helyesen alkalmazza a rendelkezésre álló eszközöket.	Ismeri az elsősegélynyújtás alapfogalmait, alapelveit. Tudja az ellátási kötelezettséget, az általános szabályokat és az elsősegélynyújtó feladatait. Ismeri az újraélesztés szabályait, érti kivitelezésének felelősségét és lépéseit.	Teljesen önállóan		
Készenléti szolgálatot szakszerűen értesít.	A helyszíni ellátás menetének, a készség szintű beavatkozásoknak ismerete, a szakszerű segélyhívás folyamata.	Teljesen önállóan		Mobil eszközök felhasználó szintű ismerete. Applikációk használata.
Vérzéseket típusuknak megfelelően csillapít.	Tudja a vérzések típusait és jellegeit, a sebek fajtáit. Felismeri a rándulást, a ficamot, a törést, az égést, a fagyást, a maródást azok jellemzőit. Tudja a sérülések ellátásának módjait.	Teljesen önállóan	teg/sérült életének megmentése iránt. Ismereteit mérlegelve avatkozik be. Felelősen végzi az elsősegélynyújtás folyamatát, megnyugtatta ezzel a beteget/sérültet, a segítő társakat és a környezetben lévő minden más személyt.	
Sebeket, csontsérüléseket vizuális és tapintásos vizsgálattal felismer, rögzítésüket, ellátásukat az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel elvégzi.	A sérülések adekvát ellátásának protokollja. Az elsősegélynyújtó felszerelés tartalma.	Instrukció alapján részben önállóan		
Mérgezésre utaló jeleket felismeri. Megakadályozza a mérgezés további bejutását és elkezd	Ismeri a toxikus anyagokat és hatásukat.	Instrukció alapján részben önállóan		Információgyűjtés, mérgezésinformációs adatbázis, kémiai adatlapok digitális forráskutatása, használata.

közömbösíteni a hatását.			
Belgyógyászati betegségek beavatkozást igénylő szövődményeit felismeri, adekvát segítséget nyújt. Felismeri és elemzi a rovarcsípések, a harapások, az izomgörcsökkel járó állapotok jellegzetes tüneteit és alkalmazza az ellátási lehetőségeket.	Egészségügyi ismeretek. Az emberi test működése.	Instrukció alapján részben önállóan	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés, tanulás, prezentációs technikák

A témakör tartalma

Az elsősegélynyújtás alapjai

A témakör az elsősegélynyújtás alapfogalmaival, szabályaival a segítség elveivel foglalkozik.

Az alábbi témákat dolgozza fel:

Az elsősegélynyújtás fogalma, jogszabályi környezete

Motiváló és gátló tényezők

Az elsősegélynyújtó kompetenciahatárai, feladata, a mentési lánc

Az elsősegélynyújtás általános szabályai, az elsősegély felszerelés tartalma

Elsődleges teendők vészhelyzetben

A témakör az elsősegélynyújtás első szintjével: a helyzetfelismerés, és a beavatkozás szükségességének felmérésevel foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel: Észlelés, a segítség szükségességének felismerése

A helyszínen való tájékozódás a veszélyforrásokról, a sérültek számának és állapotuknak elsődleges felmérése

Éberség megítélése. Életfunkciók vizsgálata (légzés, szívműködés, testhőmérséklet)

Sérülések felkutatásának tapintásos technikája, állapotfelmérés.

A segélyhívás folyamata, újraélesztés

A témakörben gyakorlati képzés során a tanuló elsajátítja a szakszerű segélyhívás technikáját. Előzetes ismereteire alapozva megtanulja az eszköz nélküli és az eszközzel történő újraélesztést. Szituációs feldolgozás történik oktatástechnikai eszköz segítségével.

Téma felosztása:

A szakszerű segítségkérés

Mentők hívásának folyamata az információ tartalma, helyszín előkészítése Újraélesztés menete (felnőtt/ gyerek), defibrillátor használata

Eszméletlen sérült

A témakör az eszméletlen állapot felismerésével, a légutakat veszélyeztető problémák azonosításával és ellátásával foglalkozik. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

Az eszméletlenség okai

Ájulás, tartós eszméletvesztéssel járó állapotok és ellátásuk

Megfelelő fektetési módok, légútbiztosító módszerek

Légúti idegentest okozta oxigénhiány tünetei, teendők felnőtt és gyermek esetében témakör részletes kifejtése

Baleseti sérülések

A témakör a mechanikai sérülések formáival és ellátásukkal foglalkozik. Az elsősegélynyújtó felszerelés eszközeivel az elsősegélynyújtás gyakorlása történik. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel: A sérülések csoportosítása

Sebzés fogalma, típusai

Vérzések típusai

Sebellátás, vérzéscsillapítás, kivérzéses sokk, sokktalanítás

Törés, ficam, rándulás definiálása, ellátásának formái

Égési, fagyási sérülések ellátása

Gyakori gyermekkori balesetek okai és következményei

Mérgeзések

A témakör a mérgeзések tüneteit, toxikus hatásukat és az elsősegélynyújtás lehetőségeit tárgyalja. Ezen belül az alábbi témákat dolgozza fel:

A leggyakoribb mérgeзéseket okozó toxikus anyagok ismerete

Mérgeзésre utaló jellegzetes tünetek

ABCDE algoritmus alkalmazása

Specifikus ellátás

Belgyógyászati állapotok és ellátásuk

A témakör az elsősegélynyújtó beavatkozását igénylő belgyógyászati állapotokat tárgyalja. A téma elméleti és gyakorlati képzésben kerül feldolgozásra. Ezen belül az alábbi témaköröket tárgyalja:

Agyi vérellátási zavarok

Mellkasi panaszok

Nehézlégzés: Pseudokrupp, asztma tünetei, elsődleges ellátása

Rovar-, kullancscsípés ellátása

Allergiás reakciók tünetei, elsősegélynyújtása

Cukorbetegség jellemzői, típusai, diabeteses kóma ellátása

3.1.6. Társadalomismeret megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület órasszáma:

29 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A társadalomban érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése. Ismeretek nyújtása a mai magyar társadalom szerkezetéről, a családok működéséről, jelentőségéről. A népesedés társadalomra gyakorolt hatásának, és a társadalomban végbemenő változások összefüggéseinek értelmezése. Az emberi szükségletek rendszeréről szóló ismeretek segítő munkában történő alkalmazása.

A témakör oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Értelmezi a társadalomismeret alapfogalmait, alapvető összefüggéseit.	A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli elrendeződése.	Instrukció alapján részben önállóan	A társadalmi jellegű problémák azonosítása közben törekszik azokat objektíven meghatározni. A problémák elemzése közben felismeri, és kritikusan szemléli azok keletkezésének okát.	Internet böngésző, digitális könyvek használata
Adatokat gyűjt, az adatokat összehasonlítja és következtetéseket von le.	A társadalom összetételének mutatói. Adatok gyűjtésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan	Rendszerszemlélettel szemléli a társadalomban zajló folyamatokat. Saját élményein	Excel táblázat kezelése.
Korfatípusokat megkülönböztet, az adott társadalomra vonatkoztatva értelmez.	A társadalom népesedési folyamatainak ismerete, korfatípusok, ábrázolási technikák.	Teljesen önállóan	keresztül más személyek életminőségét is a megfelelő eszköz segítségével értékeli.	Interaktív korfa ismerete, keresőprogramok, böngészők alkalmazása
A népesedéssel kapcsolatos statisztikai adatokat gyűjt.	Demográfiai mutatók, természetes szaporodás, születés és halálzási ráta	Teljesen önállóan	Emberi kapcsolataiban nyitott és előítéletektől mentes.	KSH oldalak kezelése
Több generációs családkapcsolatokat minőségileg és mennyiségileg ábrázol.	A család szerepe, szerkezete, a család és a tagok funkciói. Ábrázolás technikái.	Teljesen önállóan		Grafikonok, ábrák, - excel alkalmazása, rajzoló programok
Felméri a háztartások gazdálkodását, a nyert adatokból statisztikát készít.	Háztartás statisztikák fogalma, módjai, eszközei és jelentősége.	Teljesen önállóan		Excel táblázatszerkesztő segítségével statisztikát készít
Ábrázolja a szükségletek egymásra épülő rendszerét.	Szükségletek rendszere, egymásra épülése, fajtái és hatásuk a	Teljesen önállóan		ppt. grafikonokat, ábrákat készítő programok ismerete

	társadalmat alkotó egyénre.			
--	-----------------------------	--	--	--

A témakör tartalma

A mai magyar társadalom

A témakör a mai magyar társadalommal, annak változásaival és jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel: A társadalom fogalmi meghatározása

A mai magyar társadalom felépítése - társadalom szerkezeti képek

A mai magyar társadalom szerkezete (összehasonlító elemzés 1945-től napjainkig)

A mai magyar társadalom térbeli jellemzői

A mai magyar társadalom összehasonlító elemzése más társadalmakkal

Az egyén társadalmi meghatározottsága

A társadalmi egyenlőtlenségek, újra termelődésének okai, mechanizmusai.

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újra termelődésében.

Demográfia és népesedés

A témakör a társadalom összetételével, a népesedéssel és annak főbb jellemzőivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:

A társadalom összetételét mutató adatok

Demográfia, korfa értelmezése

A népesedés változásának hatásai a társadalomra, a gazdaságra, az egyes szektorokra

Demográfiai mutatók: természetes szaporodás, születés és halálozási ráta

Népesedés - népmozgalom - értelmezése Népszámlálás, mikrocenzus.

Család és háztartás

A témakör a család rendszerével, a társadalomban betöltött szerepével és funkcióival foglalkozik az alábbi tartalmi elemekkel:

A család fogalmi meghatározásai

A család funkciói

A család szerepe, jelentősége a társadalomban

Család szerkezete, ábrázolása

Háztartás fogalmi meghatározása

Háztartás-statisztikák témakör részletes kifejtése

Az emberi szükségletek rendszere

A témakör az emberi szükségletek lényeges elemeivel foglalkozik, az alábbi tartalmi elemekkel:

A szükségletek értelmezése

Hiány-, és növekedésalapú szükségletek

Szükségletek egymásra épülésének elve
A rendszer komplexitása
Maslowi szükségletek érvényesülése a mai magyar társadalomban.

3.1.7. Szociális ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület összóraszám:

58 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A képzésben részt vevők megismerjék az emberekkel való foglalkozás szakmai alapjait, értékrendszerét, a szociális segítség egyetemes alapelveit, a szociális ellátórendszerek felépítését. A képzésben, a tanulók felnőtté válása során fejlődik önismeretük, felelősségtudatuk, a másik embert tisztelő, elfogadó értékrendjük

A témakör oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri az alapvető szociális problémákat és elhelyezi azt a szociális ellátórendszeren belül	Ismeri a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszert	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó, empatikus, humánus magatartást mutat.	Internetes lehetőségek alkalmazása: információgyűjtés,
Felismeri a különböző szociális munkaformákat, meglátja annak szerepét a saját munkájában	Ismeri a szociális segítség eszköztárát és munkaformáit	Instrukció alapján részben önállóan	Érzékeny a társadalmi problémák iránt. Csoportmunkában a közösség érdekeit fontosnak tartja. Törekszik saját	Információszerzés digitális, "okos" eszközökről.
Előítélet mentesen látja el a hozzá forduló ügyfeleket.	Ismeri a speciális igényű csoportok fogyatékkal élők, szenvedélybetegek, idősök jogait	Teljesen önállóan	tanulási céljainak megfogalmazására. Nyitott arra, hogy felelősséget vállaljon döntéseiért.	
Komplexen rendszerszemléletben lát rá egy adott esetre a munkája során	Rendszerelmélet, esettanulmány feldolgozása.	Instrukció alapján részben önállóan		
Segítséget nyújt	Kommunikáció elmélete és gyakorlata.	Instrukció alapján részben önállóan		
Felismeri etikai és erkölcsi dilemmákat	Szociális munka etikai kódexének és az adekvát jogszabályoknak az ismerete.	Teljesen önállóan		Digitális jogtár használata. Felhasználói szintű számítógép ismeret.

Ismerteti a szociális intézményekben lévő szakmai munkaköröket.	Ismeri a szociális intézményrendszert	Teljesen önállóan	Prezentáció készítése.
---	---------------------------------------	-------------------	------------------------

A témakör tartalma

Szociális ellátórendszer ismerete

Alkotmányos garanciák, állampolgári jogok és kötelezettségek

A jogi szabályozás alapelvei

A szociális jólét tartalma,

A szociális háló fogalma

A szociális segítség etikája

A téma elméleti és gyakorlati szituációs szerepjátékon keresztül kerül feldolgozásra.

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A szociális szakember szerepei, felelőssége

Együtműködés a szakmai kompetenciahatárok mentén Az

előítéletek hatása a szociális segítségben Kommunikációs

"sorompók". Akadályok az együtműködésben.

Ismerkedés a szociális ellátórendszer intézményeivel

Tematikus hospitálás a szociális és gyermekvédelmi intézményekben

Pályaorientációs szakmabemutató filmek elemzése

Reflexiók készítése prezentációs formában

Krízis - kitől kérhetek segítséget

A Krízis fogalma, típusai

A bántalmazás folyamata

A segítő, támogató hozzáállás

Rendszerabuzús

Kríziskezelő intézményrendszer

Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Függőség - szenvedély

A szenvedélybetegség fogalma, típusa

A függőség felismerése, hatása az egyénre

A szenvedélybetegség kezelésének lehetőségei

Prevenációs lehetőségek

Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

Humán szolgáltatások Mi a humán szolgáltatás?

Intézményesült humán szolgáltatások

Szocializációs és korrekciós rendszerek

Szociális gondoskodás

Az ember szociális szükségletei

Szabadidőszervezés-foglalkoztatás alapjai

Család és gyermekkép a mai magyar társadalomban

A család idősgondozó funkciója és felelőssége

Ápolás-gondozás alapfogalmai

A társadalom viszonya az idős emberhez, az időskori problémákhoz

A tanulásban akadályozottak társadalmi pozíciójának sajátosságai

Aktivizáló szituációs esetfeldolgozások

3.2. Lelki egészségvédelem megnevezésű tantárgy

A tantárgy összórászáma:

84 óra

A tantárgy tartalmi összefoglalója

A lelki egészségvédelem tanulási terület elsődleges feladata a szemléletformálás, a pozitív életszemlélet és a nehézségek legyűrése a személyiség védelme mellett. Az életkorok mentálhigiénés jellemzőinek és az egyéni élethelyzetek megismerésével, a mindennapi életben keletkező problémák hatékony kezelését sajátítja el. Az elsajátított kommunikációs technikákkal képessé válik a segítő kapcsolat kialakítására és a kliensek érzelmi igényeinek, szükségleteinek észlelésére, azok kielégítésére. Felismeri a mentálhigiénés támaszokat, feltárja a belső erőforrásokat és azok mozgósításának lehetőségeit. Szakmai munkája során felmerülő problémák esetén esetmegbeszélő csoport-, egyéni elakadásainak esetén szupervízori segítséget kér.

3.2.1 Mentálhigiéné tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

23 óra

Az egyéni és közösségi mentálhigiéné alapvető ismereteinek elsajátítása, a lelki egészségvédelem kialakításának és megtartásának eszközrendszereinek birtokában a lelki harmónia kialakítása. Félelem és szorongásoldó technikák ismerete és alkalmazása. Krízishelyzeteket felismerése, kezelése, pszichés válsághelyzetben azonnali segítségnyújtás. Énvédő-, rekreációs technikák alkalmazásával, rendszeres önvizsgálattal lelki egyensúlyának megtartása.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Mentálhigiénés eszközrendszerét folyamatosan fejleszti, önfejlesztést, önképzést végez.	A mentálhigiéné fogalmi rendszere, alapvető ismeretei. Ismeret-készség, jártasság. Mentálhigiéné eszközrendszere.	Teljesen önállóan	Érzelmi intelligencia. Kapcsolatteremtő képesség, figyelmes, tapintatos. Érzelmi igényekre érzékeny. Türelmes magával	word ismerete, levelező programok kezelése
Segítő tevékenységét a pszichológiai kulturáltság	A pszichológiai kulturáltság fogalma, elemei: rezonancia, empátia, szakmai	Teljesen önállóan	és másokkal szemben. Problémaérzékeny, a problémákra azonnal reagál,	

eszközeivel végzi.	tudás, humanizmus.		segítséget nyújt. Képes egy csoport tagjaként hatékonyan dolgoznia a cél elérése érdekében.	
Az egyéni életkorok mentálhigiénés jellemzőit ismeri, a változásokat észleli.	Életkorok pszichés és mentális jellemzői, életszakaszok: csecsemő-, kisdéd-, óvodás-, kisiskolás, serdülő-, fiatal felnőtt-, felnőtt és időskor.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, filmeket ismer és elemez
Társas környezetéhez a helyzetnek megfelelően alkalmazkodik.	Közösségi mentálhigiéné alapismeretei, a közösség egyénre gyakorolt hatásai.	Teljesen önállóan		
Félelmeit és szorongásait ismeri, azokat megfelelően kezeli.	Félelem és szorongás fogalma, fajtái, személyiségre gyakorolt hatásai. Testi-, lelki és viselkedésbeli jellemzői. Félelem és szorongásoldó technikák.	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, zenei darabokat keres, ismer és alkalmaz érzelmeinek kezelésére
Krízisben lévő egyéneknek, családoknak saját kompetenciáján belül segítséget nyújt.	Krízis fogalma, fajtái, okai. A krízis folyamat szakaszai, kimeneteli lehetőségei. A segítség útjai. Krízisintervenció.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
A gyászolás folyamatában pszichés vezetést nyújt, segítő	A veszteség, a gyász, gyászolás alapfogalmai, alapismeretei. A segítség technikái,	Teljesen önállóan		Filmek elemzése, feldolgozása, digitális

beszélgetést folytat.	módszerei, eszközei.		eszközöket alkalmaz.
--------------------------	-------------------------	--	-------------------------

A tanulási terület témakörei

A mentálhigiéné alapismeretei

A témakör a mentálhigiéné fogalomrendszerével, jellemzőivel foglalkozik.

A mentálhigiéné fogalma, jellemzői, paradigmák

Magyarország mentálhigiéné jellemzői

A mentálhigiéné feladatköre: promóció, prevenció, rehabilitáció

A mentálhigiéné eszközrendszere: coping, énvédő technikák, érzelmi intelligencia, pszichológiai kulturáltság.

Életkorok mentálhigiénéje

A témakör az egyéni életkorok mentálhigiéné jellemzőivel, azokat befolyásoló hatásokkal foglalkozik.

A mentálhigiéné aranykora: a csecsemő és kisded kor

Óvodás- és kisiskoláskor

Serdülőkor

Ifjúkor, fiatal felnőttkor

Felnőttkor

Időskor mentálhigiénéje

Közösségi mentálhigiéné alapjai

A témakör a társas együttélés-, a másodlagos szocializációs színterek egyénre gyakorolt hatásával foglalkozik.

A közösségi mentálhigiéné fogalma, szemlélete

Iskolai mentálhigiéné

Munkahelyi mentálhigiéné

Az önszervezés fogalomköre

Szociális munka és a mentálhigiéné kapcsolata

Félelem, szorongás, stressz és kezelésük

A témakör az egyén életében keletkező feszült, érzelmi állapotokkal és azok kezelésével, eszközeivel foglalkozik.

A félelem fogalma, szerepe a mindennapi életben, személyiségre gyakorolt hatásai

A félelem formái, alaptípusai, félelemoldás

A szorongás fogalma, szerepe és a személyiségre gyakorolt hatása

A szorongás csoportosítása, F. Riemann szorongástípusai, szorongásoldó technikák

A stressz fogalma, típusai, hatása az emberi szervezetre Stresszkezelés.

Krízis, krízisintervenció

A témakör a lélektanilag kritikus helyzetekkel és azok oldásával foglalkozik.

A krízis fogalma, a lélektanilag kritikus állapot jellemzői

A krízisek fajtái: normatív, paranormatív krízisek

A krízisre adott reakciók, a személyiségre gyakorolt hatásai

A krízis szakaszai, kimeneteli lehetőségei

Krízishelyzetek, társadalmi-, és egyéni élethelyzetek

Krízisintervenció

Veszteségek, gyász, gyászolás

A témakör az egyéni és társas veszteségélményekkel és a veszteségek feldolgozásának módszereivel foglalkozik.

Veszteségek fogalma, típusai, lélektani jellemzői

Egyéni és társadalmi veszteségek, elsődleges- másodlagos veszteségek

Gyász, gyászolás, a gyászfolyamat és szakaszai

A veszteség és gyász személyiségre gyakorolt hatása, társadalmi jellemzői, kulturális meghatározottságuk.

A normális és a kóros gyászfolyamat.

Támogató attitűd gyász esetén, a hozzátartozók vezetése.

Kiégés, Burnout és a Helfer szindróma

A témakör a segítő hivatásban megjelenő veszélyeztető tényezőkkel, jelenségekkel foglalkozik.

Kiégés fogalma, a kiégés szindróma, kialakulásának okai, rizikófaktorai Kiégés folyamata, szakaszai,

Kiégés prevenció, kiégés teszt, öndiagnózis, a kiégés kezelése

Altruizmus, Helfer szindróma fogalma, jellemzői, kialakulásuk okai, megoldási lehetőségek

3.2.2 Szakmai kommunikáció-, és készségfejlesztés tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

45 óra

A saját személyiségének, belső erőinek és gyengeségeinek ismerete, a megismert énerősítő technikák alkalmazásával szakmai és személyes önfejlesztésre. A tanuló képessé válik az erőszak- és akadálymentes kommunikációval, hatékony és eredményes munkavégzésre, segítő kapcsolat kialakítására. Szakmai pályautjának kísérése és fejlődésének elősegítése mellet hivatásának elérésére.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Reális énképpel rendelkezik.	Én-, énkép fogalma, dimenziói, szintjei. Információs csatornák az én megismerésére. Az énteljesítés.	Teljesen önállóan	Elfogadó, türelmes és empatikus. Képes véleményének és javaslatainak világos megfogalmazására. Ismeri képességeit: erősségeit és gyengeségeit, és azok folyamatos fejlesztésére képes. Igényesség jellemzi munkáját és saját személyiségét. Felelősségteljes. Képes a segítségnyújtásra és annak elfogadására. Szakmai fejlődésében tudatos és következetes.	google űrlapok ismerete, önismereti tesztek
Hiteles, kongruens viselkedést tanúsít.	A személyiség összetevői, a kommunikáció fajtái, az elvart viselkedés, a hitelesség kérdései,	Teljesen önállóan		digitális eszközök, filmek elemzése
Azonosítja a kommunikációs akadályokat, munkája során kivédi azokat.	A kommunikáció akadályai, kommunikációs zavarok, azok hatása az információ átadásra.	Teljesen önállóan		kisfilmek készítése és elemzése, digitális közösségi tér
Szakmai közegben folyamatos interakciót végez, tudatos tárgyalástechnikát alkalmaz.	Kapcsolatok, fogalma, fajtái, fejlődése. Az interakció. Tárgyalástechnika alapjai, elvei, módszerei.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs felületek ismerete, a digitális közösségi tér
Szakmai fejlődéséhez folyamatos visszajelzést kér.	Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, elemei. A segítő-, támogató szakmai közeg. Szakmai identitás, identifikáció kérdései.	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök alkalmazása,

Portfóliájának elkészítéséhez adatokat, dokumentumokat gyűjt.	A portfólió fogalma, fajtái, szerepe. A szakmai portfólió készítésének menete. Az adatgyűjtés és a dokumentációk gyűjtésének módszerei, elvei.	Teljesen önállóan	excel, word, ppt, ismerete, fényképek kezelése, adatok tárolása
---	--	-------------------	---

A tanulási terület témakörei

Énkép, önismeret, társismeret

A témakör saját belső világunk megismerésével, az önismereti tükörrel foglalkozik, az alábbi területek segítségével.

Az én, az énképfogalma, dimenziói és síkjai.

Önmagunkra vonatkozó információk csatornái. Érzelmi kongruencia.

Önismeret fogalma, szintjei, a JoHari ablak. Az önismeret elsajátításának folyamata. Az önismereti kerék.

Az énefejlődés és szakaszai. Loevinger és Eric Erikson.

Személyes adottságaink és képességeink.

Önértékelés, önefogadás, önbizalom.

Társas észlelés, társismeret, szociális tükör, visszajelzések, reflektivitás. Alkalmazkodás és elfogadás.

Erőszak- és akadálymentes kommunikáció

A témakör a segítő-, bántás nélküli kommunikáció témájával foglalkozik.

Az erőszakmentes kommunikáció fogalma, szerepe, elemei és jelentősége mindennapi életünkben és a segítő szakma világban.

Az érzelmek azonosítása és szabad kifejezése a kommunikációban.

Az érzelmek elfojtása a kommunikáció folyamatában.

Kérés és követelés a kommunikációban. A kérések kifejezése, a cél és a folyamat kapcsolata.

Közlési sorompók és akadályok. Jelzések fogadása, értelmezése.

Empátia szerepe a kommunikációban, empátiás kapcsolódás.

Hallgatás, meghallgatás, beszélés és beszélgetés.

Kölcsönös kapcsolatok, partneri viszonyok a kommunikációban.

Kapcsolatok és tárgyalástechnika

A témakör a kapcsolatok és a tárgyalási hatékonyság növelése, a tárgyalástechnikai módszerválasztás tudatossá tételével foglalkozik.

A kapcsolatok fogalma, létrejöttének indítékai. A társas mező. Csereelméletek.

A kapcsolatok fajtái, fejlődése.

Interakció és kommunikáció.

Társas készségek, interakciós függőségek.

A tárgyalási helyzetek, a tárgyalás különböző típusai
Az eredményes tárgyalás külső-belső feltételei
A tárgyalás előkészítése
A tárgyalás különböző fázisai
A tárgyalási stratégia, tárgyalási taktikák
Nehéz tárgyalási szituációk megoldása

Segítő kapcsolat, segítő beszélgetés

A témakör a kliensek érzelmi problémáinak megoldásához nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket. A segítő kapcsolat fogalma, a segítség szintjei és formái.
A szükségletek megjelenési formái.
A konzultáció, mint a segítő kapcsolat egyik formája. A konzultáció formái.
A segítő beszélgetés fogalma és feltételei. Kongruencia.
A rogersi terápia elvei.
A tanácsadás fogalma, módszere, kulcselemei.
A tanácsadóval szembeni elvárások.
A pszichoterápia meghatározása, technikái.

Szakmai identitás, pályatükör

A témakör a szakmai pálya kezdeti lépéseire, a hivatáshoz vezető út eléréséhez nyújt elméleti és gyakorlati ismereteket.
A szakmai identitás fogalma, kialakulásának lépései.
Identitáskérdések a szociális munkában.
A szociális munkások identifikációjának jellemzői. Identitás bizonytalanságok.
Profilok és segítők. Tipológiák.
Pályaszocializáció, pályatükör fogalma, szerepe, jelentősége.
Portfólió fogalma, szükségessége, helye a szakmai életpályában.
A portfólió típusai.
Szakma portfólió elemei, készítésének lépései. A portfólió készítésének gyakorlata

3.2.3 Esetmegbeszélés, szupervízió tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

16 óra

A képzésben részt vevő képes legyen a szakmai munkája során az esetmegbeszélést, mint segítő módszert alkalmazni, eseteket ismertetni, a szakmai team csapatában aktívan részt venni. Tudja jelezni elakadásait és megfelelő időben segítséget kérni munkájához.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri és azonosítja a szakmai munkája során felmerülő problémákat.	A probléma meghatározása, észlelésének formái.	Teljesen önállóan	Önmagát elfogadó attitűd. Képességeinek, erősségeinek és gyengeségeinek ismerete. Együttműködő team tagjaként hatékony munkavégzésre képes. Problémaérzékenység, problémamegoldó konfliktuskezelés. Hiteles, őszinte kommunikáció. Érzelmi intelligencia. Kompromisszumkészség a csapatomunkában. Felelősségvállalás, célorientáltság.	nem releváns
A problémák megoldása érdekében szakmai segítséget kér.	A segítségkérés formái, időbelisége. A segítségkérés kommunikációs szabályai.	Teljesen önállóan		nem releváns
Esetmegbeszélő csoportokon vesz részt, esetismertetést végez.	Esetmegbeszélés-, ismertetés fogalma, szerepe, jelentősége. Az esetmegbeszélés keretei, elvei és lépései.	Teljesen önállóan		nem releváns
Problémaközpontú, hiteles kommunikációt végez.	Kommunikációs alapismeretek, a közlés technikái.	Teljesen önállóan		nem releváns

A tanulási terület témakörei

Esetmegbeszélés alapismeretei, szerepe, jelentősége a szociális munkában A témakör a szakmai munka során felmerülő problémák többszempon্তু megközelítésével foglalkozik.

Az esetmegbeszélés fogalma, formái

Az esetmegbeszélés keretei, elvei, lépései

Esetismertetés, esetvezetés, esetkezelés a mindennapi gyakorlatban

A szupervízió helye, szerepe a szociális munkában

A témakör a szakmai pályán történő elakadásokhoz nyújt segítséget, elősegítve a kiégés megelőzését.

A szupervízió definíciója, alapfogalmai, kialakulása, nemzetközi kitekintés

A szupervízió módszertana: egyéni-, csoportos-, teamszupervízió
A szupervízor személyisége, kompetenciája

3.3. Szociális munkavégzés és fejlesztő foglalkozások megnevezésű tantárgy

A tantárgy összóraszáma:

214 óra

A tantárgy tartalmi összefoglalója

Alapismeretek nyújtása a szociálpolitika, társadalomismeret, szociális munka, jog, etika tudományának témaköréből. Általános tájékozottság megszerzése a közigazgatás működéséről, a szociálpolitika intézményrendszeréről, hogy hatékonyan tudják hozzásegíteni a szociális problémákkal küzdő egyéneket, családokat, csoportokat az ellátórendszer által nyújtott szolgáltatásokhoz. A társadalomban zajló folyamatok, törvényszerűségek megértése, azok értelmezése. A gondozói feladatok ellátásának segítése a szociális munka módszereinek ismereteivel. Módszerek, eszközök, megismertetése elméleti és gyakorlati szinten a szociális segítség, érdekvédelem feladatkörében. A szociális tevékenység adminisztrációjának elsajátítása a digitális eszközök segítségével.

Ismeretszerzés a szocio-, és foglalkoztatásterápiák alapjairól, jelentőségéről, fajtáiról, módszereiről és eszközrendszeréről. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában képessé válik a kliensek, ellátottak mindennapjait élményekkel, tartalommal és értékkel megtölteni, önértékelésüket, önbecsülésüket, hasznosságtudatukat, képességeiket fenntartani és motiválttá tenni őket a lelki harmónia megtartására, visszaállítására, ezáltal a közösség fejlesztésére.

3.3.1. Szociálpolitika tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

31 óra

A képzésben részt vevők ismerjék meg a magyarországi jóléti nagyrendszerek, illetve a közigazgatási rendszer működését, a társadalom hátrányos helyzetű csoportjai rendelkezésére álló intézményrendszereket a támogatások formáit, az ezekhez való hozzájutás elveit, eszközrendszereit.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szociálpolitika alapelveinek figyelembevételével végzi munkáját.	A szociálpolitika fogalma, feladata, alapelvei, értékei.	Teljesen önállóan	Tisztelettel, elfogadó, türelmes társas környezetéhez.	
Szükségleteket mér fel egyén és csoport szintjén.	Az emberi szükségletek rendszere, felmérésének módszerei, eszközei.	Teljesen önállóan	Megkülönböztetés nélkül végzi szakmai munkáját. Problémaérzékeny, a problémák meg-	ppt, keresőprogramok ismerete

Azonosítja a társadalmi egyenlőtlenségeket.	Az egyenlőtlenség fogalma, formái, kialakulásának okai, az egyénre és a társadalomra gyakorolt hatása.	Teljesen önállóan	oldására törekszik. Együttműködő, hasznos tagja a szakmai teamnek. Segítséget nyújt minden	
Szakmai segítő munkáját megkülönböztetés nélkül végzi.	Szociálpolitika alapfogalmai, annak értelmezései és a szakmai munkában való alkalmazásuk.	Teljesen önállóan	rászorulóknak. Önmagát folyamatosan fejleszti, tájékoztatást nyújt, tanácsot ad.	
Tájékoztatást nyújt a nagyrendszerek szolgáltatásainak feltételeiről	Jóléti nagyrendszerek: szociális-, egészségügyi-, gyermekjóléti-, gyermekvédelem rendszerek által nyújtott szolgáltatások és azokhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		ppt, word ismerete és alkalmazása
Eligazodik az önkormányzatok rendszerében, támogatási kérelmet fogalmaz meg és juttat el az illetékes irodákhoz.	Az önkormányzatok feladata és határai. Szolgáltatásaikhoz való hozzájutás feltételei.	Teljesen önállóan		word ismerete és használata, digitális kommunikációs eszközöket-, levelező programokat ismer és kezel, internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, űrlapokat kezel
Személyes gondoskodást nyújtó intézményi elhelyezést kezdeményez, abban segít az ellátottnak.	A szociális ellátás intézményrendszere, szolgáltatásukhoz való hozzáférés lehetőségei.	Teljesen önállóan		internetes felületeket kezel, digitális űrlapok kitöltése, kérelem benyújtása

Adatokat elemez és következtetéseket von le az egészséget veszélyeztető életmódbeli szokások függvényében	Társadalom, életmód, életvitel, társadalmi mozgások és az egészség kapcsolata, egymásra hatása.	Teljesen önállóan	Excel ismerete és alkalmazása, adatok feldolgozása, elemzése, diagramok, ábrák
---	---	-------------------	--

A tanulási terület témakörei

Szociálpolitikai alapismeretek

Társadalompolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma.

A szociálpolitika feladata, intézményrendszere. A szociálpolitika célja, technikái - alapelvei. Társadalmi integrációt veszélyeztető folyamatok. Szociálpolitika értékei. Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei.

A szükségletek rendszere és a szükséglet kielégítés módja.

Szociálpolitikai alapfogalmak: diszkrimináció, egyenlőtlenség, hátrányos helyzet, depriváció, szegénység, érdemes-érdemtelen kategóriák.

A jóléti rendszerek

A szociális ellátás átfogó rendszerei, a jóléti védelem formái.

Családtámogatások.

Foglalkoztatással kapcsolatos ellátások.

Szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások. A nyugdíjrendszer működése.

Közigazgatási ismeretek

Az állam és az önkormányzatok felépítése.

Önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere.

A magyar közigazgatási rendszer struktúrája: kormány, kormányhivatalok feladata és hatásköre.

A szociálpolitika intézményrendszere

Az állami, önkormányzati, egyházi-, magán és civil szféra intézményei, működésük sajátosságai.

Önkormányzati szociális ellátások, támogatások formái, a jogosultság megszerzésének feltételei.

A segítő szakember szerepe a rendszer működésében, az ellátáshoz való hozzájárulás elősegítésében.

A társadalmi helyzet és az egészség

Az ártó-védő társadalom

A társadalmi helyzet és az életmód összefüggése az egészséggel és betegséggel.

A szegénység és a betegség összefüggései.

Az egészséget veszélyeztető szenvedélyek és szokások és ezek társadalmi vetületei. Adatok tanulmányozása, nemzetközi összehasonlító elemzése a népesség egészségi állapotáról, a legfontosabb helyi, országos és nemzetközi népegészségügyi adatok alapján.

3.3.2. Jogi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

16 óra

A jogi alapismeretek, alapfogalmak megismerése segítséget nyújt a jogszabályok értelmezésében, a munkája során alkalmazza ismereteit az ellátottak, kliensek érdekeinek érvényesülése érdekében. Tudást szerez a munkavállalói, ellátotti-, és gyermek jogokról, azok érvényesülésének módjáról, lehetőségeiről.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Szakmai munkáját az emberi jogok mentén végzi.	Alapvető emberi és állampolgári jogok.	Teljesen önállóan	Felelősségteljes, következetes, munkájában körültekintő.	elektronikus jogforrások, kezelése
Azonosítja a cselekvőképesség megváltozását és kezdeményezi a cselekvőképesség korlátozását.	Jogképesség, cselekvőképesség.	Instrukció alapján részben önállóan	Az emberi jogok maximális tisztelete övezi munkáját. Pontos, precíz, határidőre elkészíti a szükséges iratokat, nyilvántartásokat.	
Különbséget tesz a különböző szintű jogszabályok között.	Jogforrások hierarchiája	Teljesen önállóan	Segítőkész, szakmai kommunikációt folytat.	
Segítséget nyújt jogorvoslat igénybevétele esetén.	Jogorvoslati lehetőségek. Alapvető jogok biztosa és hatásköre, Alkotmánybíróság	Teljesen önállóan	Rendszerszemlélet, helyzeteket jól értelmez és kezel.	elektronikus űrlapok kitöltése, továbbítása, internetes

	feladata és hatásköre.		felületek kezelése
Ismerteti az adatvédelem szabályait, munkája során kötelezően alkalmazza.	Adatvédelem, adatvédelmi törvény	Teljesen önállóan	elektronikus jogforrások kezelése
Tájékoztatja az ellátottakat az általános és speciális jogaikról.	Szociális törvény, általános és speciális jogok	Teljesen önállóan	word, internetes kommunikációs felületek alkalmazása

A tanulási terület témakörei

Általános jog

Jog, jogforrás fogalma.

Alapvető emberi-, és állampolgári jogok.

Alapvető állampolgári kötelezettségek.

Jogképesség, cselekvőképesség

Az állam

Az állam fogalma és funkciói, szervezeti felépítése.

A hatalmi ágak megoszlása, a jogszabályok hierarchiája.

Az emberi és polgári jogok védelme, nemzetközi és hazai szabályozása, nemzetközi egyezmények.

A jogszabályok hierarchiája.

Az Alkotmánybíróság feladata és hatásköre.

Az alapvető jogok biztosa feladata és hatásköre. Jogorvoslati lehetőség rendszere.

Jogok, jogszabályok

Alaptörvény szerepe a jogok érvényesítésében.

Szociális jogok és szociális minimumok szabályozása.

A személyiségi jogok védelmének szabályozása, adatvédelem.

Munkavállaláshoz kapcsolódó jogok. Mt.

Ellátottjogi és gyermekjogi képviselők feladatai és jogosultságuk.

3.3.3. Társadalomismeret tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

24 óra

A társadalmi törvényszerűségek megismerése, az egyenlőtlenségek és előítéletek társadalmi okainak felismerése. Az elsajátított ismeretek birtokában, az egyenlőtlenségek és diszkrimináció csökkentéséhez való tudatos hozzájárulás. A társadalmi és népesedési folyamatok ismerete, az ezzel kapcsolatos adatok gyűjtése és elemzése. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportokat - a deviáns viselkedéseket, azonosítja és képes tanácsot adni, eligazítani és szakmai segítséget nyújtani.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Népesedési adatok gyűjt és elemez.	Demográfiai ismeretek, KSH feladata, munkája, adatok elemzése	Teljesen önállóan	Toleráns, elfogadó, megkülönböztetés nélkül végzi munkáját. A máságot tisztelő, segítőkész. Precíz,	internetes felületeket használ, excel kezel, adatokat gyűjt és tárol
Feltárja az egyenlőtlenségek összefüggéseit és csökkentéséhez tudatosan hozzájárul.	Területi, jövedelmi, vagyoni, iskolázottsági-, etnikai-, munkához való hozzájárulás- egyenlőtlenségek ismerete.	Teljesen önállóan	pontos munkavégzés. Szakmai kommunikációt folytat. Konfliktusaiban törekszik a kompromisszumra.	excel, adatgyűjtés, adatkezelés, ppt használata
Munkáját előítéletmentesen végzi, munkája során az integráció alapelvét alkalmazza.	Társadalom működésének, struktúrájának ismerete.	Teljesen önállóan	Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Segít minden rászorulóknak taná-	
Gondozói munkájával hozzájárul a komplex szegénység csökkentéséhez.	Szegénység fogalma, fajtái, kialakulásának lehetséges okai. (anyagi-, erkölcsi-, pszichésérzelmi-,	Teljesen önállóan	csot ad, ügyeket kezel.	

	fizikai szegénység.			
Felméri az adott településen élők szükségleteit, javaslatot tesz új szolgáltatás bevezetésére, vagy a meglévő szolgáltatások bővítésére.	Helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái, szolgáltatások ismerete.	Teljesen önállóan		excel - felmérések, kérdőívek, adatok kezelése, feldolgozása, projekt készítés
Interjút készít, családi kapcsolatrendszert ábrázol, elemez.	Az interjú készítésének módszerei, technikái. Családi szerepek, kapcsolatok.	Teljesen önállóan		kérdőívek készítése, a kapott eredmények feldolgozása és értékelése internetes programok segítségével
Statisztikai adatokat tanulmányoz, következtetéseit felhasználja munkája során.	Statisztikák szerepe, funkciói a szociális munkában.	Teljesen önállóan		excel táblázat kezelés

A tanulási terület témakörei

Mai magyar társadalom

A mai magyar társadalom szerkezete, osztályok, réteg, demográfiai mutatók, jövedelem viszonyok, iskolázottság, etnikai adatok. Területi egyenlőtlenségek okai és következményei.

Társadalmi integráció helyzete Magyarországon, dezintegráció okai.

Egyházi, civil, állami szerepvállalás az integrációs törekvésekben.

Nemzetközi folyamatok hatása a mai magyar társadalomra.

Társadalmi mobilitás Magyarországon.

Szegregáció és deviancia okai a társadalomban.

Előítéletek a mai magyar társadalomban és következményei a társadalmi integrációra

Hátrányos helyzetű csoportok a társadalomban A cigányság helyzete és megítélése a magyar társadalomban.
 Hajléktalanság, társadalmi, jogi, erkölcs szociálpolitikai megítélése.
 Pszichiátriai és mentális betegséggel élők társadalmi helyzete.
 Fogyatékkal élők társadalmi helyzete.
 Szegénység társadalmi megítélése és kezelése Magyarországon.
 Szegénység, devianciák, bűnözés összefüggései.
 Öröklött szegénység.
 Idősek helyzete a mai magyar társadalomban.

A szociológia alapfogalmai és tevékenységi területe
 Társadalom struktúra, társadalmi státusz, társadalmi mobilitás, migráció, szegénység, anómia, norma, érték, kultúra, szubkultúra
 Társadalmi és egyéni szükségletek. Társadalmi csoportok különböző szükségletei.
 A szociológiai adatfelvétel módszerei, megfigyelés, dokumentum elemzés, adatgyűjtés és elemzés, interjú.
 A társadalom összetételének és a társadalmi folyamatok elemzése, az adatok értelmezésének módszere és ábrázolása.
 Statisztikák készítése és célja.
 A helyi erőforrások és hiányok felmérésének technikái.
 A szociológiai adatok, tanulmányok felhasználása a társadalompolitika alakításában, hatásuk a szociálpolitikára, a szociális munkára, képzésre, a jogalkotásra, a gazdaságra.

3.3.4. Szociális munka tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

30 óra

Gyakorlati szakmai munka végzésének elméleti megalapozása, a szociális munka alapvető ismeretinek elsajátításával. A segítségnyújtás alapját képező gyakorlat vezérelt értékek és az egyén természetes támaszainak az igénybe vevő erőforrásainak a megismerése Ismereteket szerez az egyéni esetkezelés, a családokkal és csoportokkal végzett való szociális munka eszközrendszeréről, a problémák megoldásának lehetőségeiről.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A szociális munka gyakorlati értékei mentén végzi munkáját.	A társadalompolitika, szociálpolitikai értékei (egyenlőség, szabadság, tolerancia, igazságosság)	Teljesen önállóan	Tiszteletudó, elfogadó, előítéletmentes attitűd, Kompetenciáján belül önálló munkavégzés.	

Azonosítja a döntéshelyzeteket és szakmai kompetenciájában hozza meg a döntését.	Szociális munka dilemmáinak ismerete	Teljesen önállóan	Pontos, precíz, szakszerű kivitelezés, Döntésképeség, helyzetfelismerés, Helyzethez illő viselkedés, adekvát, szakszerű kommunikáció, szervezői képesség, kapcsolattartás a szakemberekkel, titoktartás	
Feltárja az egyén természetes erőforrásait és ennek irányában motiválttá teszi.	Humánökorendszer.	Teljesen önállóan		
Szerepeit letisztultan alkalmazza.	Szociális szakember szerepkészlete.	Teljesen önállóan		
Azonosítja az egyéni problémákat, közvetít és tanácsot ad.	Problémamegoldó folyamatok ismerete, egyéni esetkezelés	Teljesen önállóan	mellett végzi munkáját.	
Kliense kapcsán komplex módon megsegíti annak családját.	Családokkal végzett szociális munkaforma: családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia	Instrukció alapján részben önállóan		
Kompetenciájába tartozó csoportmunkát végez (igényfelmérés, szervezés, kivitelezés)	Szociális csoportmunka technikái, ismerete	Instrukció alapján részben önállóan		programszervezés, tájékoztatók készítése, - internetes felületek kezelése
Ismerteti a munkavégzéshez szükséges dokumentumokat és azokat előírás szerűen vezeti.	Munkavégzéséhez kapcsolódó adminisztrációs alapismeretek,	Teljesen önállóan		elektronikus dokumentációk ismerete, kezelésük, továbbításuk és tárolásuk
Szakmai beszámolót készít a fenntartó részére.	Adatgyűjtés, adatelemzés, saját munkaterületén	Instrukció alapján részben önállóan		word, excel használata, levelező program ismerete

A tanulási terület témakörei

Általános szociális munka

A szociális munka elhelyezése a társadalomtudományokban.

A szociális munka jellemzői, célja.

A szociális munka értékei.

Etikai dilemmák a szociális munkában, dilemmák kezelése és feloldása.

A szociális munkás tevékenységi területei.

A szociális munka szinterei, humán ökörendszer.

Szakmai kompetenciahatárok a szociális munkában. A szociális munkás szerepei, készségei.

Alkalmazott módszerek a szociális munkában

Esetkezelés - kapcsolatfelvétel a klienssel. Interjú típusai, készítésének szabályai.

Megfigyelés, családlátogatás.

Gondozás, családgondozás.

Személyi segítség.

Tanácsadás, intervenció, krízisintervenció.

Tárgyalás, közvetítés.

Közreműködés, szervezés. Team munka.

Családokkal végzett szociális munka

Családstruktúra, családi alrendszerek, hierarchia.

Családi életciklusok és a hozzájuk kapcsolódó krízisek.

Szociális munka családokkal: Családsegítés, családgondozás, családvédelem, családterápia családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások intézményi háttere. Iskolai és óvodai szociális munka jelentősége.

Szociális munka csoportokkal

A csoport fogalma, a csoportokkal végzett szociális munka jelentősége a szociális munkában.

Csoportok formái, típusai, létrejöttének okai. Csoport identitás.

A szociális csoportmunka folyamata.

A csoport fejlődésének szakaszai. Szerepek és a szerepek változása a csoportban.

Csoport kultúra, csoportnorma, csoportkohézió kialakulása. Kommunikációs és interakciós minták a csoportban.

Szociális csoportmunka modellek.

Közösségi szociális munka

A közösségfejlesztés meghatározása, szemlélete. A közösségfejlesztés célja.

A közösségi szociális munka társadalmi jelentősége.

A közösségi szociális munka formái, folyamatai.

Közösségszervezés, közösségfejlesztés, szociális fejlesztés a szociális munka módszereivel.

A közösségszervező szerepei.

Innováció a közösségi szociális munkában.

Szociális adminisztráció

A szociális adminisztráció célja szerepe a szociális segítő tevékenységében.

A szociális adminisztráció jogszabályi háttere.

Dokumentációk fajtái.

Esettanulmány, gondozási tervek, munkatervek, beszámolók, esetnapló, forgalmi napló, látogatási és eseménynapló, igénybevételi napló, feljegyzések, megállapodások, jelentések. Hivatalos levelezés, jelzés.

3.3.5. Akadályozottság és a segédeszközök tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

24 óra

Ismerje fel a társadalmi különbözőséget, azonosítsa a másságot és rendelkezzen megfelelő mennyiségű információval az életvitelükben akadályozott emberekről, a segítségnyújtás formáiról, módjairól. Ismereteit a mindennapi munkája során alkalmazza, mely által enyhíteni tudja az ellátottak akadályozottságából eredő hátrányait.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Megkülönböztetés nélkül végzi gondozói munkáját.	Károsodás, fogyatékoság, rokkantság fogalma. A másság értelmezése. Fogyatékosági típusok.	Teljesen önállóan	Másságot elfogadó magatartás, tisztelet mássággal szemben.	fényképnézegető programok
Tájékoztatót nyújt a társadalmi segítség formáiról.	A rehabilitáció színterei, intézményei, a segítségnyújtás lehetőségei, szakemberei.	Instrukció alapján részben önállóan	Előítéletmentes munkavégzés. Fokozott érzékenység segítséggel szemben.	ppt, infografika ismerete és használata
Speciális igényeket észlel, értelmez és ennek megfelelő gondozói munkát végez.	A sérült emberek személyiségjegyei, speciális gondozási igényei, annak észlelése és kielégítése.	Teljesen önállóan	Hatékonyan kommunikál. Együttműködő. Problémaérzékeny.	
Akadálymentesen kommunikál.	Életvitelükben akadályozottak kommunikációja, a kapcsolatteremtés és fenntartás módjai és lehetőségei. A speciális	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközöket ismer és használ

	kommunikációs eszközök.			
Megtanítja az ellátottakat a segédeszközök használatára.	Segédeszközök fogalma, típusai, szerepük a mindennapi életvitelben. Biztonságos környezet.	Teljesen önállóan		
Felügyeli a segédeszközök biztonságos használatát és gondoskodik tisztántartásukról.	A segédeszközökkel szembeni elvárások, biztonságos környezeti-, és személyi feltételek	Teljesen önállóan		

A tanulási terület témakörei

Fogalmi meghatározások és az akadályozottság formái Károsodás, fogyatékoság, rokkantság, meghatározása.

A sérülések okai, a sérült személyiség jegyei.

Az életvitelükben akadályozottak színterei.

Érzékszervi akadályozottak.

Értelmileg akadályozottak.

Mozgásukban akadályozottak.

Érzelmi-, akaratí sérültek.

Kommunikációs képességükben akadályozottak. Tanulásukban akadályozottak.

Segédeszközök

A segédeszközök fogalma, osztályozása.

A segédeszközökkel szembeni elvárások.

Gyógyászati segédeszközök fogalma, típusai.

Rehabilitációs-, technikai eszközök fogalma, típusai. Segédeszközök-ellátási rendszerek.

Rehabilitáció

Rehabilitáció értelmezése, a komplex rehabilitáció.

A rehabilitációt igénylők köre.

A rehabilitáció színterei.

A rehabilitáció módszerei.
A rehabilitáció sajátos területei.
Prevenció fogalma, fajtái és eszközrendszere

Segédeszközök és a gondozói munka Segédeszközök a mindennapokban.
Segédeszközök helye és szerepe a gondozói munkában.
Szociális ápoló és gondozó feladata a segédeszközöket használó ellátottaknál.

3.3.6. Szocioterápia- és foglalkoztatásterápia tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja 42 óra

A képzésben részt vevő a gyakorlatok során képes legyen az egyéni és közösségi foglalkoztatási igények felmérésére, az ellátottak, kliensek -, team munkában történő programok szervezésére, a mindennapok foglalkozások általi strukturálására. Lehetőséget biztosít az érzelmek szabad kifejezésére, a képességek fejlesztésére, szinten tartására.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Egyéni és közösségi igényfelmérést végez	Egyéni és közösségi igények felmérésének módszerei és eszközei, motívumok rendszere	Teljesen önállóan	Önállóság, szervezési készség, kezűgyesség, együttműködés,	google űrlapok - kérdőívek készítése, az eredmények feldolgozása, excel
Az igényfelmérésnek megfelelően csoportokat alakít ki	Csoport fogalma, csoportfolyamatok, csoportdinamika, csoportkohézió, csoportalkotás ismérvei	Teljesen önállóan	körültekintő, felelősségteljes, bizalom elérésére és megtartására	
Foglalkoztatásokhoz előkészíti a szükséges eszközöket és anyagokat	A különböző foglalkozások eszköz-, és anyagigénye, szükséglete. Az eszközök fajtái,	Teljesen önállóan	törekszik, meggyőzőképesség, kreativitás, innovatív gondolkodás, önképzés,	

	működésük alapelvei		folyamatos önfejlesztés, példamutatás, motiválás, ismeretek átadásának	
Ismerteti és bemutatja a gyakorlatokat, az alapvető foglalkozási műveleteket	A foglalkozások formáinak, elemeinek ismerete	Teljesen önállóan	képessége, a folyamatok nyomon követése, kapcsolatteremtési és fenntartási képesség	ppt. ismerete és használata, bemutató kisfilmek alkalmazása
Segítséget nyújt a feladatok kivitelezésében, azt folyamatosan támogatja a sikerek elérése érdekében	A különböző foglalkozások folyamata, annak szakaszai, a kivitelezéshez szükséges segítség formái	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ, internetes felületeken tájékozódik,
Ünnepekre felkészíti az ellátottakat, segít a feladatok megtanulásában, a gyakoroltatásban	Ünnepélyek, megemlékezések, kulturális értékek, hagyományok, népszokások	Teljesen önállóan		digitális eszközöket használ az ünnepélyek megszervezéséhez
A foglalkoztató team tagjaként kompetenciájának megfelelően szabadidős programokat szervez	szabadidő fogalma, formái, a programszervezés lépései, menete, szervezési ismeretek,	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete és használata
A foglalkozásokon részt vesz, annak menetét követi	Foglalkozások lebonyolításának, feladatainak ismerete, a foglalkozások segítő és gátló tényezői,	Teljesen önállóan		
Az ellátottak részére terápiás munkát szervez.	A munkaterápia fogalma, jelentősége, fokozatai és szerepe a mindennapokban	Teljesen önállóan		digitális térben tájékozódik, keresőprogramokat ismer

A tanulási terület témakörei

Foglalkoztatásterápia

Szocioterápia fogalma, célja, fajtái, színterei

Szocioterápia, mint közösségfejlesztő

Foglalkoztatásterápia fogalma, módszerei, hatása, a terápiába bevonás kritériumai

Kognitív terápiák: a kognitív képességek rendszere, kognitív fejlesztő foglalkozások

Zeneterápia: érzelemfeldolgozás, intra-, és interperszonális integráció

Biblioterápia: az irodalom gyógyító hatása

Színjátás terápia, önkifejezés formája, komplex művészetterápia

Kreatív és művészetterápiák: az alkotás művészete és szabadsága

Rekreációs foglalkozások

Rekreáció fogalma és jelentősége

Sportjellegű foglalkozások

Mozgásterápia, mint kifejezőterápia, a mozgás és érzelmek kapcsolata, test és lélek harmóniája

Táncterápia, mint az élményalkotás, érzelemkifejezés eszköze, az egyénre és a közösségre gyakorolt hatása

Játékterápia, a játék "öngyógyító" szerepe, a személyiségre és a közösségre gyakorolt hatásai

Programszervezés

Ünnepélyek, megemlékezések

Ünnepekhez kapcsolódó népszokások, hagyományok, néprajzi értékeink

Közművelődési intézmények helye a szabadidős tevékenységben, kapcsolatuk a szociális intézményekkel

Kulturális programok a szociális intézményekben

Kirándulások, szabadidős programok szervezése

Munkaterápia A munkaterápia

fogalma, jelentősége

A munkaterápia fokozatai, fajtái, szerepe a szociális intézményekben

A munka és a személyiségfejlődés,

Terápiák helye a rehabilitációban

3.4. Gondozás és ápolástan megnevezésű tantárgy

A tantárgy összóraszám:

214 óra

A tantárgy tartalmi összefoglalója

A képzésben részt vevő alkalmassá válik a gondozás alapismereteinek elsajátítása mellett, az ellátotti igényekhez igazodó szükségletfelmérés lépéseinek, eszközrendszerének, technikájának

alkalmazásával a teljeskörű, komplex ellátás kivitelezésére mind a szociális alapellátás, mind pedig a szakosított ellátásokat nyújtó intézményekben.

A szociális ellátórendszerben megjelenő ápolási, szakápolási ismeretek elsajátítása, munkájában való alkalmazása. Az ápoló, a gyógyító team tagjaként, együttműködik a többi szakemberrel. Hatékonyan és szakszerűen kommunikál. Tevékenységével az ellátottak, betegek életminőségéhez járul hozzá.

3.4.1. Gondozási alapismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

21 óra

A gondozás folyamatának, komplexitásának, rendszerszemléletének elsajátítása. Az egyénre szabott bánásmód mellett a gondozás elemeinek gyakorlatban történő alkalmazása, és az igényekhez igazított segítségnyújtás a mindennapokban

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A holisztikus szemléletű gondozást végez.	A gondozás történeti áttekintése és jelene. Gondoskodás, gondozás, egészség, betegség, ápolás fogalma.	Teljesen önállóan	Az emberi méltóságot tiszteletben tartó empátikus humánus magatartás.	Információ gyűjtés, internet és számítógépes programok segítségével, böngésző programok alkalmazása
Az egyedi igényekhez igazodó segítséget nyújt.	A gondozás jellemzői, alul-, túlgondozás, időbelisége, terjedelme.	Teljesen önállóan	Munkájában pontos, következetes. Döntéseiért, tevékenységéért felelősséget vállal.	
Alapvető szükségleteket elégít ki.	A gondozás elemei: fizikai-, egészségügyi-, psziché-, foglalkoztatás, előgondozás, érdekvédelem)	Teljesen önállóan	Toleráns és elfogadó a másállással szemben. Kreatív, figyelme megosztható.	
Foglalkoztatásokat-programokat	Mentálhigiénés ellátás	Instrukció alapján		ppt. alkalmazása,

szervez és kivitelez.		részben önállóan		infografika, Word alkalmazása
Alapvető érdekeket képvisel és segít érvényre juttatni.	Érdekvédelem.	Instrukció alapján részben önállóan		
Gondozási tervet készít	A gondozás folyamata, szakaszai. Gondozási tervek típusai, elemei.	Teljesen önállóan		Excell, Word ismerete, alkalmazása

A tanulási terület témakörei

Gondozás fogalma, történetisége, jellemzői A gondoskodás-, gondozás-, és ápolás fogalmi értelmezése.

A gondozás története.

A gondozás jellemzői, színterei, célcsoportjai.

A gondozó kompetenciái, szerepei.

Szociális ápoló gondozó helye és szerepe a szociális munkában. A gondozói munka etikai szabályai, dilemmák.

A komplex gondozás

Előgondozás feladatai.

Fizikai gondozás, környezeti és személyi higiéné.

Egészségügyi gondozás.

Mentálhigiénés gondozás: pszichés gondozás és foglalkoztatás. Érdekvédelem a szociális intézményekben.

Sajátos gondozási szükségletek

Csecsemők és kisgyermek gondozása.

Időskorúak gondozása.

Fogyatékkal élők gondozása.

Pszichiátriai betegek gondozása.

Szenvedélybetegek gondozása. Demenciával

élők gondozása Gyógyíthatatlan betegek

gondozása. Haldoklók gondozása.

A gondozás tervezése

Szükségleteken alapuló gondozás tervezése.

Gondozási terv készítésére vonatkozó szabályok.

Gondozási tervek fajtái, tartalmi elemei.

Szociális ápoló gondozó szerepe a gondozási tervek készítésében.

Szolgáltatást igénybe vevők bevonása a gondozási tervek megvalósításában.

A gondozási terv megvalósításában résztvevő team tagjai és szerepük. Gondozási tervek megvalósítása, felülvizsgálatuk.

3.4.2. Gondozási szükségletek felmérése tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

16 óra

A szükségletfelmérés módszereinek, eszközeinek a megismerése és tudatos alkalmazása a gondozói munka során.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Adatokat gyűjt és rendszerez.	A szükségletfelmérés fogalma, szerepe, jelentősége a gondozási folyamatban.	Instrukció alapján részben önállóan	Támogató, motiváló magatartás. Empatikus, máságot elfogad, tisztelettudó, problémamegoldó hozzáállás.	Excel táblázat
Dokumentumokat elemez	Állapotfelmérés, egészségi állapot,	Instrukció alapján részben önállóan	A bizalom elnyerésének képessége, megbízhatóság.	digitális anyagok, dokumentációk elemzése, értelmezése
Vizsgálatokat végez	Betegmegfigyelés szempontjai, elemei, lépései, A megtekintés és a vizsgálat menete	Teljesen önállóan	Feladat és problémaorientáltság. Együttműködő, kommunikációja hiteles, akadály-, és erőszakmentes.	
Felméréseket készít, a kapott eredményeire rögzíti és értékeli.	Fizikai, pszichés-, mentális állapotfelmérés eszközei, technikái.	Teljesen önállóan	Munkájában precíz, pontos.	kérdőívek, tesztek online készítése, excell táblázatban

			kiértékelést végez
Megváltozott helyzeteket felismer, problémát észlel	Az emberi szervezet működése, normál és kóros állapotok, elváltozások	Teljesen önállóan	
Genogramot-, ecomapot készít és értelmez	Szociális állapot felmérésének módszerei, eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan	grafikai programok használata
Erőforrásokat felismeri és mozgósítja	Külső és belső erőforrások, természetes támaszok	Teljesen önállóan	ábrák, diagramok készítése

A tanulási terület témakörei

Szükségletek

A szükségletek fogalma, hierarchiája, rendszere.

A szükségletek kielégítésének szerepe az életminőségben.

Az emberi szükségletek és jelentősége a gondozás szempontjából.

A szükségletek változása a különböző életkorban.

A társadalmi, kulturális, szociális helyzet hatása a szükségletekre.

Szükségletek felmérése és módszerei

Fizikai-, egészségi-, pszichés-mentális-, szociális állapotok felmérése.

Felmérő tesztek, kérdőívek, skálák ismerete és alkalmazása.

Információszerzés, adatgyűjtés módszerei: megfigyelés, vizsgálat, tesztek, kérdőívek kitöltése, gyakorlása, egyéni beszélgetés, környezettanulmány, előgondozás, szükségletlista, dokumentum elemzés.

Adatgyűjtés eszközei. Az adatok feldolgozásának módszerei és értékelése. Team munka a szükségletek felmérésében.

Szükségletek és erőforrások

Társadalmi erőforrások.

Intézményi erőforrások a szociális gondozásban.

Az egyén erőforrásainak feltérképezésének módszerei, genogram, ecomap alkalmazása, interjú készítése.

Szociális ápoló gondozó erőforrásai.

Az erőforrások bevonása a kliens szükségleteinek kielégítésébe. Az erőforrások felhasználása a gondozási munka támogatására.

3.4.3. Gondozás az alapellátásban tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

31 óra

A szociális alapellátást igénybe vevő kliensek megismerése, szükségleteinek felmérése és az igényeknek megfelelő gondozási feladatok egyénre szabott, szakszerű ellátása. Szakmai ismeretei birtokában a mindennapi önálló életvitel fenntartásában nyújt segítséget.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ismerteti a szociális alapellátások rendszerét.	Szociális alapellátás intézményei, szolgáltatásai	Instrukció alapján részben önállóan	Segítőképz, elfogadó, toleráns és empatikus. Probléma érzékeny, konfliktusait igyekszik problémamegoldó móddal kezelni. Felelősséggel dolgozik, felméri az adott problémákat és kompetenciájának megfelelően megoldást nyújt. Kapcsolatteremtő és megtartó képességgel rendelkezik. Hiteles, őszinte kommunikációt folytat. Információkat bizalmasan kezel.	internetes keresőprogramokat használ,
Tájékoztatót ad, segítséget nyújt a szolgáltatások igénybevételéhez.	Szociális szolgáltatások jogosultsága, elérhetőségük módjai	Instrukció alapján részben önállóan		Word használata, levelezőprogramok ismerete
Nyomtatványokat tölt ki, illetve segít kliensének a kitöltésben.	Az ellátáshoz szükséges dokumentációk, nyomtatványok. Az ellátás igénybevételének adminisztrációs feltételei	Teljesen önállóan		online felületeket használ, dokumentumok letöltése, illetve kitöltése
Igényeket, képességeket felmér és megtervezi a gondozási munkát.	Szükségletfelmérés, egyénre szabott gondozás, gondozási munka folyamata	Teljesen önállóan		word, excell használat,
Önálló-, részben önálló segítő tevékenységet végez a kliens igényeinek	Gondozás fogalma, elemeinek ismerete, rendszerszemlélet, komplexitás	Teljesen önállóan		

kielégítése érdekében.			
Gondozói tevékenységét szakszerűen dokumentálja.	Alapszolgáltatásokhoz kapcsolódó dokumentációk, nyomtatványok kezelési szabályai, szakmai protokollok	Teljesen önállóan	online felületeket kezel, le- illetve feltöltéseket alkalmaz
Háztartási- és háztartásvezetési feladatokat végez.	A háztartás fogalma, háztartási feladatok, biztonságos munkavégzés, veszélyforrások és azok megelőzése, családi gazdálkodás, költségvetés	Teljesen önállóan	google kereső programokat és böngésző oldalakat használ

A tanulási terület témakörei

Az alapellátás intézményrendszere

A szolgáltatások megszervezése, tartalma, jogszabályi háttere, az ellátás feladata, nyújtott szolgáltatások:

Falu és tanyagondnoki ellátás

Étkeztetés

Házi segítségnyújtás

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Családsegítés, gyermekvédelem

Közösségi ellátások

Támogató szolgálat

Utcai szociális munka

Nappali ellátás

Gondozási feladatok az alapellátásban

Szociális ápoló gondozó feladatai a szociális étkeztetésben.

Szociális ápoló gondozó feladatai a házi segítségnyújtásban.

Szociális ápoló gondozó feladatai a jelzőrendszeres házi segítség-nyújtásban.

Szociális ápoló gondozó feladatai a nappali ellátásban. Szociális ápoló gondozó feladatai a támogató szolgáltatásnál és a közösségi ellátásoknál.

Háztartási ismeretek

Háztartás fogalma.

Háztartás vezetés tervezése, szervezése, irányítása, rendszerezése, a speciális igények figyelembevételével.

A háztartási feladatok ellátása során jelentkező veszélyforrások kiszűrése, azok elhárítása.

A háztartásban alkalmazott gépek berendezések, használata, tisztítása.

A biztonságos környezet megteremtése, alapvető munka és balesetvédelemi szempontok a háztartásban.

Háztartásgazdálkodás: családi költségvetés tervezése, adósságkezelés

3.4.4. Gondozás a szakosított ellátásban tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

31 óra

Ismeretszerzés a szociális szakosított ellátások formáiról, szakmai munkájáról. A komplex, teljeskörű gondozás ismereteinek birtokában, egyénre szabott bánásmód elveinek alkalmazásával, mindennapi segítő tevékenység kivitelezése, ápoló-gondozó team tagjaként. Szociális ellátórendszer célcsoportjainak megismerése, fejlesztésük és rehabilitációjuk cél- és eszközrendszerének ismerete és alkalmazása

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános szakmához és kötődő digitális kompetenciák
Tájékoztatást nyújt a szakosított ellátásokról, szolgáltatásokról	A szakosított intézmények formái, szolgáltatásai, az igénybevétel feltételei	Instrukció alapján részben önállóan	Tiszteletteljes, elfogadó magatartást tanúsít. Képes az együttműködésre, team tagjaként eredményesen dolgozni.	böngésző és keresőprogramokat használ
Szükségleteket mér fel, megtervezi gondozási munkáját.	Szociális ellátás célcsoportjai: idősök, fogyatékos személyek, pszichiátriai- és szenvedélybetegek, hajléktalanok	Instrukció alapján részben önállóan	Munkájával szemben felelősségteljes, következetes. Hitelesen és	word, excel használata

Ápoló-gondozó team tagjaként egyénre szabott gondozást nyújt.	A gondozás folyamata, a komplex gondozás, egyéni bánásmód, a gondozói team	Teljesen önállóan	őszintén kommunikál. Nem erőszakos, indulatait, érzelmeit kezelni tudja. Felismeri mások érzelmi igényeit. Titoktartási kötelezettséggel dolgozik. Megbízható, igénye van a folyamatos szakmai fejlődésre	
Ápoló-gondozó munkája során rehabilitációs- és prevenciós tevékenységet végez.	Ápolás-gondozás -nevelés- rehabilitáció és a prevenció egysége, egymás mellettsége, egymásra épülése.	Teljesen önállóan		infografika, ppt. ismerete és alkalmazása
Szakmai munkáját rendszeresen értékeli és fejleszti.	Ellenőrzés, értékelés fogalma, célja, módjai és eszközei. A fejlesztés-, a fejlődés lehetőségei és szükségessége.	Teljesen önállóan		adatok elemzése, értékelése, excel, táblázatok és diagramok ismerete
Munkáját, tevékenységét határidőre, pontosan dokumentálja.	Munkája során kötelezően használt dokumentációk, adminisztrációs feladatok ismerete.	Teljesen önállóan		

A tanulási terület témakörei

A szakosított ellátás intézményrendszere

A szolgáltatások megszervezése, tartalma, jogszabályi háttere:

Ápolást gondozást nyújtó intézmények Rehabilitációs intézmények.

Lakóotthonok.

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények. Támogatott lakhatás.

Gondozási feladatok a szakosított ellátásokban

A szociális ellátás célcsoportjai.

Szociális ápoló gondozó feladatai az idősek otthonában.

Szociális ápoló gondozó feladatai a fogyatékos személyek otthonában.

Szociális ápoló gondozó feladatai pszichiátriai-, szenvedélybetegek otthonában.

Szociális ápoló gondozó feladatai a hajléktalanok otthonában.

Szociális ápoló gondozó feladatai a rehabilitációs otthonokban

3.4.5. Szociális gondozás adminisztrációja tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

24 óra

A képzésben részt vevő ismerje meg a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények működését meghatározó külső és belső szabályozókat, az intézmények adminisztrációs rendszerét, a szolgáltatás igénybevételéhez kapcsolódó adminisztrációt. Alkalmazni tudja a gondozói munka különböző formájához kapcsolódó kötelező adminisztrációt. Rendelkezzen egyfajta digitális kultúrával a munkájához kapcsolódóan.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Dokumentumokat értelmez	Intézményi dokumentumok ismerete: SZMSZ, Szakmai program, a nyilvántartás és működésdokumentációi,	Instrukció alapján részben önállóan	Információk szabályszerű kezelése, titoktartási kötelezettség.	word, szkennelés, digitális fényképek kezelése
Nyilvántartásokat, iratokat és adatokat kezel	Iratok, okiratok, dokumentumok fogalma, típusai, kitöltésük szabályai. Adatvédelem, titoktartás.	Instrukció alapján részben önállóan	Precíz, pontos munkavégzés. Hatékony kommunikáció. Digitális kulturáltság.	Excell táblázatkezelés, word és levelezőprogram
Kommunikációs eszközöket használ	Az információ átadás formái, módjai, szerepe a gondozás folyamatában.	Teljesen önállóan	Minőségi munkavégzés. Változások folyamatos észlelése, követése és jelzése.	közösségi oldalak ismerete, kapcsolattartás digitális formái
Javaslatokat tesz a protokollok módosítására	Protokoll, minőség fogalma, formái, lépései. A protokoll szerepe a minőségbiztosításban	Teljesen önállóan		

Organogramot készít.	A szervezet felépítése, struktúrája. Kapcsolatok rendszere, alá és fölérendeltségi viszonyok.	Instrukció alapján részben önállóan		excel-, word ismerete,
Statisztikák készítéséhez adatokat szolgáltat.	Intézmény adatszolgáltatási kötelezettségei. Statisztikák, felmérések, beszámolók.	Teljesen önállóan		excel kezelése, levelezőprogramok ismerete

A tanulási terület témakörei

Dokumentációs alapismeretek

Szociális adminisztráció fogalma, célja.

- Irat, okirat, dokumentum fogalma, jellemzői, fajtái.
- Iratok kezelése, nyilvántartása, iktatása tárolása, selejtezése.
- Formai, tartalmi követelmények.
- Hivatalos irat létrehozásának szabályai.
- Az intézményi adminisztrációval foglalkozó munkacsoportok.
- Adatvédelem az adminisztrációs tevékenységben.
- Az intézmény adminisztrációs tevékenységéhez használt eszközök.
- Számítógépes programok az adminisztrációban.

Intézményi adminisztráció

Szervezeti Működési Szabályzat célja és kötelező tartalma –

Szakmai program célja kötelező tartalma, mellékletei.

- Házi rend kötelező tartalmi elemei,
- Kötelező szabályzatok
- Utasítások
- Organogram

Minőségbiztosítás

Minőségbiztosítás lehetőségei a szociális intézményekben.

- Adminisztráció szerepe a minőségbiztosításban.
- Felmérések, statisztikák, kérdőívek készítése, szerepük a gondozási tevékenységben.
- Szakmai protokoll, mint a minőségbiztosítás eszköze.
- A szakmai protokoll szerepe az ápolásban, gondozásban.
- Protokollok készítése, fejlesztése. .

Adminisztráció az alapellátásban

Az igénybevétel feltételei.

A jogosultság megállapításának adminisztrációs eszközei.

A szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos adminisztrációs feladatok.

A szociális ápolás gondozás kötelező és sajátos dokumentumai az alapellátás szolgáltatásainál

Adminisztráció a szakellátásban

Az igénybevétel feltételei.

A jogosultság megállapításának eszközei.

A szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos adminisztrációs feladatok.

A szociális ápolás gondozás kötelező és sajátos dokumentumai a szakellátás szolgáltatásainál.

3.4.6. Ápolási alapismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

30 óra

Az ápolás alapismereteinek elsajátítása mellett az ápolási igények felmérése, az ápolás prevenció-rehabilitáció szemléletű kivitelezése, a betegek testi-lelki komfortjának biztosítása. Az ápolói team tagjaként a gyógyulás érdekében együttműködő és önálló feladatok szakszerű elvégzése. Alázat-, és szolgálatkész ápolói munkavégzés.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felméri a beteg ápolási szükségleteit és saját kompetenciáján belül elvégzi az ápolási feladatokat	Az ápolás fogalma, célja, ápolói tevékenységek, az ápolás folyamata és szakaszai. V. Henderson 14. alapvető szükséglete	Teljesen önállóan	Hiteles, erőszak- és akadálymentes kommunikáció. A betegek igényeire épülő ápolói tevékenység. Speciális szükségletek felismerése, és segítése a gyógyulás érdekében.	folyamatábra tervezése, adatok gyűjtéséhez excel ismeret
A beteg komfortérzetét biztosítja, a szükséges kényelmi eszközöket alkalmazza.	A kényelemérzet, a fájdalom természete, élettana. A fájdalom legyűrésének módja. A jó körérvet elősegítése. A kényelmi eszközök fogalma típusai, használatuknak elvei.	Teljesen önállóan	Empatikus, tisztelettudó. Saját kompetenciáján belül önálló munkavégzésre képes. Hatékonyan segíti elő,- ápolói team tagjaként, - a	google űrlapok, felmérések, tesztek, skálák készítése, böngészők

Gondoskodik a beteg biztonságos tárgyi feltételeiről, akadálymentes környezetet alakít ki.	Biztonság, védelem, környezet fogalma. Veszélyforrások, tisztaság fogalma, formái. Az egyén biztonságát veszélyeztető tényezők.	Teljesen önállóan	gyógyulást.	digitális tervezőprogramok
Rendszeres betegmozgatóást végez a prevenció érdekében.	Hely-, helyzetváltoztatás. Mobilitás, aktivitás. Járás. A mozgás, torna jelentősége, élettani hatásai. ROM gyakorlatok fogalma, formái. Prevenció fogalma, formái, eszközei.	Teljesen önállóan		videofilmek készítése, szerkesztése
Előírásoknak megfelelő fizikális és természeti gyógymódokat alkalmaz	Gyógyító eljárások fogalma, típusa. Természetes gyógymódok. fizikális technikák (masszázsok, manuális kezelések, hő és hideg terápiák, víz, föld, levegő kezelések, természetes eszközökkel végzett eljárások	Teljesen önállóan		ppt, oktatófilmek keresése, letöltése
Állapotoknak, betegségeknek megfelelő speciális ápolói feladatokat lát el.	Sebgyógyulás folyamata, sebgyógyulás szövődményei, sebellátás formái, eszközei, előírásai. Légzés és ápolás. Ápolási folyamat és az oxigénellátás. Púpus-oximetria. Leszívás, Infúzió. Sztómakezelések.	Jelöljön ki egy elemet.		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése
Segítséget nyújt a beteg személyi higiénéjében, a tisztálkodási eszközöket tisztán tartja.	A higiénés ápolás fogalma, típusai. Bőrápolás, bőr épségének zavarát elősegítő kockázati tényezők. Gyakori bőrproblémák. A fürdetés célja, terápiás fürdetések. Szájhigiéné. Haj és szőrzet ápolása. Szem-, fül-, orr	Teljesen önállóan		oktató modellek, bemutató kisfilmek letöltése

	ápolása. Kőrmök tisztántartása.			
Előkészít az ágyazáshoz és szakszerűen kivitelez. Állapotoknak megfelelő fektetési módokat alkalmaz.	Betegszoba rendben tartása, a kórtermi környezet. Speciális szobaberendezési tárgyak. Gyakori ágyhelyzetek, az ágy rendben tartása, az ágynemű. Az ágyazás szabályai.	Teljesen önállóan		keresőprogramok, oktató kisfilmek letöltése
Folyamatosan figyelemmel kíséri a folyadék-, és táplálék felvételt, ürítési szükségletek kielégítésében nyújt segítséget.	A táplálás elvei, a tápanyagok fogalma, formái, jellegzetességei. Vitaminok, ásványi anyagok. A megfelelő étrend megtervezése. A táplálás változása a fejlődés folyamán. A táplálás és ápolás. Vizeletkiválasztást befolyásoló tényezők. Gyakori vizeletürítési problémák.	Teljesen önállóan		ppt, fénykép nézegető programok
Előítéletmentes, szaknyelvi kommunikációt folytat.	Kommunikáció fogalma, fajtái, típusai. A kommunikációs akadályok, kommunikációs zavarok. Szaknyelvi kommunikáció.	Teljesen önállóan		levelezés,

A tanulási terület témakörei

Általános ápolási ismeretek

A témakör az ápolás folyamatával, az ápolói tevékenységekkel foglalkozik az alábbi tananyagegységekkel:

Az ápolás meghatározása, célja, az ápoló funkciói, Az ápolás folyamata, az ápolói tevékenységek.

A beteg szükségleteinek kielégítése az ápolás eszközeivel.

- A beteg élettere, személyi és tárgyi környezete.
- A betegszoba felszerelése, elkülönítő betegszoba funkciója, felszerelése.
- Betegágyak és típusa, felszerelései.
- Kényelmi eszközök típusai, használatuk.
- Az ápolási munkát és betegmozgatást könnyítő eszközök. – Fizikális és természetes gyógy módok ismerete, alkalmazása – Betegjogi képviselő hatásköre és jogosultságai.
- Együttműködés az ápoló teamben
- Az ápolás etikai szabályai, a betegek jogai.

Aktivitás, pihenés

A témakör a beteg komfortérzetének biztosításával foglalkozik:

A pihenés fogalma, a pihenési igény változása életkoronként.

- Az egyén komfortjának biztosítása különböző életszakaszokban, élethelyzetekben
- Biztonság szükségletének kielégítése
- Az ágyazás szabályai és formái. – Ágyazás előkészítése, eszközei. – Fektetési módok és kivitelezése
- A pihenés, mozgás, aktivitás szerepe a gyógyulásban.
- Aktív, passzív mozgás, és helyzetváltoztatás
- A beteg mobilizálásának szabályai
- Torna, gyógytorna feladata, szerepe a gyógyulásban
- A tartós fekvés szövődményei
- Felfekvés megelőzése

Személyi higiéné biztosítása

A témakör a beteg személyi higiéné témakörébe tartozó ápolói tevékenységet öleli fel.

A személyi higiéné fogalma, szerepe a gyógyulásban

- Az ápoló személyi higiénéje az ápolás során
- Az ellátott testének tisztántartása
- Szájhigiéné
- A menstruáció higiénéje
- Az inkontinens beteg higiénéje
- Inkontinencia termékek és használatuk
- A tisztálkodás eszközei
- Mosdatás, fürdetés előkészítése, kivitelezése
- Gyermek mosdatása, fürdetése

Tápanyag-biztosítás

A témakör az táplálkozás és ürítési szükségletek ápolói feladatait tartalmazza.

Táplálkozás-élettani alapfogalmak – A
táplálék és folyadékellátás módjai.

- A táplálkozás és tápanyagszükséglet a különböző életkorokban és egészségi állapotban
- Az egészséges táplálkozás alapelvei
- A diéta fogalma, fajtái, jelentőségük a gyógyulásban
- A folyadékszükséglet, és folyadékpótlás módjai
- Az étkezés és étkeztetés tárgyi feltételei
- Az étkeztetés személyi feltételei HACCP alapismeretek
- Előkészítés étkeztetéshez
- Az ürítés szükségletének biztosítása
- Az ürítéssel kapcsolatos ápolási teendők, és eszközök
- Az ürítés életkorral, betegséggel együtt járó problémái

Speciális ápolási igények

A témakör a speciális igényű betegek szakápolási ismereteit tartalmazza.

Cukorbeteg ápolása, vércukorszint mérése

- Magasvérnyomásos beteg gondozása, vérnyomás mérés
- Demenciával élő idősök ápolása
- Fogyatékkal élő emberek ápolása
- Pszichiátriai betegek ápolása
- Gyermekek ápolása
- Addiktológiai betegek ápolása
- Krónikus, gyógyíthatatlan betegek ápolása
- Haldokló betegek ápolása
- Fertőző betegek ápolása

Az ápoló személyisége

A témakör az ápolás folyamatában, és az ápolási folyamatban résztvevők közötti kommunikáció formáival, elemeivel, szabályszerűségével foglalkozik.

Ápoló és beteg közötti kommunikáció

- Hiteles és szaknyelven való kommunikáció
- Kommunikációs képesség a látás, hallás-, beszédsérült emberrel –
- Konfliktuskezelés, önszempontú technikák alkalmazása
- Kulturális különbségből adódó szokások tiszteletben tartása
- Titoktartási kötelezettség
- Az ápoló személyi higiéniája

Ápoló kommunikációja a beteg hozzátartozóival

- Személyiségi jogok és adatvédelem az ápolási munka során
- Az ápolás etikai szabályai
- Ápolói kompetenciák
- Biztonság, és bizalom szerepe a beteg és az ápoló kapcsolatában
- Az emberi kapcsolatok szerepe a gyógyulásban
- Az esztétikai szükséglet az ápolási munkában

- Az önmegvalósítás, az alkotás szükséglete az ápolói munkában
- Az ápolási folyamat lélektani összefüggései

3.4.7. Betegmegfigyelés tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

18 óra

A képzésben részt vevő a betegmegfigyelés elméleti ismereteinek birtokában képes legyen a beteg megtekintésére, megfigyelésére, a betegvizsgálatok előkészítésére, kivitelezésére, az elváltozások észlelésére és jelzésére. Az elváltozások pontos és szakszerű dokumentálására.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
A megadott szempontoknak megfelelően betegmegfigyelést végez.	A tünetekről általában, tünetcsoport fogalma, ismérvei. Objektív, szubjektív tünetek, Általános, helyi-, és speciális tünetek.	Teljesen önállóan	Önálló munkavégzésre képes. Ismeri a normális élettani funkciókat, felismeri a változásokat. Problémaérzékeny, könnyen alkalmazkodik a megváltozott helyzetekhez. Gyors döntéshozási képességgel rendelkezik. Szakszerűen kommunikál, segítségkérés,	
A betegmegfigyelés során észlelt elváltozásokat az észlelés pillanatában jelzi.	A jelzés fontossága, időfaktorok, a jelzés módja, az információk pontossága, szakszerűsége	Teljesen önállóan		digitális kommunikációs eszközök használata
A betegvizsgálathoz szükséges eszközöket, dokumentációkat előkészíti.	A méréshez szükséges eszközök ismerete, a hőmérők, vérnyomásmérők típusai, formái. Az előkészítés menete.	Teljesen önállóan		
Vitális paramétereket mér, -pulzus, vérnyomás, légzés, hőmérséklet- és dokumentál.	A vérnyomás, a pulzus, a hőmérséklet és légzés fogalma, mérésének módjai. A vitális paraméterek normális értéke,	Teljesen önállóan		digitális diagnosztikus eszközök használata, értékek elemzése

Testvázladékokat megfigyel, a higiénés előírásoknak megfelelően tárolja, kezeli és vizsgálatra küldi.	Vizelet, a hányadék, a széklet, a köpet és egyéb váladékok megfigyelésének szempontjai: mennyisége, minősége, kóros elváltozásai. A váladékfelfogó edények ismerete, alkalmazása.	Teljesen önállóan	
Egyszerű allergiás próbát - bőrpróba-végez, annak eredményét dokumentálja.	A gyógyszerek beadásának elvei, a gyógyszerérzékenység fogalma, típusai, megelőző tevékenységek, a bőrpróba menete, ismerete, allergiás reakciók,	Instrukció alapján részben önállóan	digitalizált oktató kisfilmek letöltése

A tanulási terület témakörei

A megfigyelés alapismeretei

A témakör a beteg megfigyelésével és annak szempontjaival, eszközeivel és módszereivel foglalkozik, az alábbi tananyag elemekkel:

A betegmegfigyelés szerepe az ápolásban

- A betegmegfigyelés szempontjai, eszközei
- Az ápoló szerepe, tevékenysége a betegmegfigyelésben
- A megfigyelési tapasztalatok összegzése és a kompetens szakember felé való közvetítése
- A betegmegfigyelés dokumentálása, megfigyelőlapok fajtái, vezetésének szabályai

Általános tünettann

A témakör a tünetek alapismeretivel foglalkozik, az alábbi tananyag elemekkel:

Figyelemfelhívó panaszok/tünetek ismerete

- A beteg általános megfigyelése
- Objektív-, szubjektív tünetek
- Általános-, és helyi-, speciális tünetek,
- A tünetcsoport - szimptómák

A beteg általános megtekintése

A témakör az általános megfigyelés elemeivel foglalkozik.

A bőr és elváltozásainak megfigyelése

- A testtartás, járás, mozgás megfigyelése
- A beszéd, hallás megfigyelése
- A viselkedés, pszichés állapot megfigyelése

A beteg testtájankénti megtekintése A témakör az emberi felépítés és testrészeinek a megfigyelésével foglalkozik.

Fej, arc, arckifejezés megtekintése, elváltozások észlelése és jelzése

- Szem, nyak, mellkas megtekintése, elváltozások észlelése és jelzése
- Gerincoszlop, has, végtagok megtekintése, elváltozások észlelése és jelentése

Élettani funkciók megfigyelése

A témakör az életfontosságú funkciók megfigyelésével, és az elváltozások időbeni jelzésével foglalkozik.

Vitális paraméterek: légzés, pulzus, vérnyomás, hőmérséklet

A beteg tudatállapota

- Alvás megfigyelése
- Testváladékok megfigyelése
- Allergiás reakciók megfigyelése

3.4.8. Szakápolási ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

62 óra

A szociális ellátórendszeren belül, az ápoló-gondozó intézményekben megjelenő szakápolási feladatok ismerete, ápolói team tagjaként egyes részfeladatok önálló kivitelezése. A gyógyszerelés, sebkezelés, folyadékpótlás, parenterális táplálás, ürítési zavarok, a haldokló beteg ápolói tevékenységének szakmai ismerete és gyakorlatban történő alkalmazása.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Utasításoknak megfelelően sebet kezel.	A sebek felosztása, a sebgyógyulás folyamat, szövődményei. A kötések típusai, a sebtisztító szerek.	Instrukció alapján részben önállóan	Orvosi utasításoknak, előírásoknak megfelelő ápolói tevékenységet végez. Munkáját alázattal, felelősségteljesen és következetesen végzi. Vizsgálatok előkészítésében körültekintő.	
A veszélyes hulladékokat szakszerűen tárol.	A veszélyes hulladék fogalma, fajtái, típusai. Tárolásuk előírásai.	Teljesen önállóan	Méltóságteljes, empátikus minden beteggel szemben. Tapintatos, betegcentrikus	
Orvosi utasításoknak megfelelően - saját kompetenciáján belül - injekciót ad be.	Fecskendők, tűk, eldobható injekciós egységek ismerete. Injekció felszívás ampullából. Az injekció beadása. (sc.im.)	Instrukció alapján részben önállóan		

Vérvételhez előkészít, vizeletmintát vesz.	A vérvétel célja, funkciója, a vérvételhez szükséges eszközök, a kivitelezés lépései. A vizelet laboratóriumi vizsgálata, mintagyűjtés. Általános vizeletpróbák.	Instrukció alapján részben önállóan	hozzáállás jellemzi munkáját.	
Katéterezéshez előkészít, segít a kivitelezésben.	A katéterek fajtái és részei. A katéterezés általános szabályai. A nő-, és a férfi katéterezés. A katéterezés kivitelezésének menete. Veszélyei, állandó katéter.	Instrukció alapján részben önállóan		
Haldokló beteget kísér, testi -lelki komfortérzetét biztosítja.	A haldoklás szakaszai, ápolói tevékenységek a szakaszok tükrében. A haldokló beteg testilelki ápolása.	Teljesen önállóan		

A tanulási terület témakörei

Sebgondozás

A témakör sebellátás, sebgondozás speciális ápolói tevékenységeivel foglalkozik.

Sebek fajtái, jellemzői.

- Decubitus tünetei, fokozatai, megelőzése, sebellátás.
- Krónikus sebek kötözése, megfigyelése, előkészítés sebkezeléshez.
- Veszélyes hulladékok kezelése, tárolása

Folyadékpótlás, injekciózás, vérvétel, oxigénellátás A témakör az invazív beavatkozások ápolói tevékenységével foglalkozik.

Subcután injekció beadásának előkészítése, beadása.

- Intramusculáris injekciózás előkészítése, injekció beadása – Infúziós folyadékbevitelnél beteg felügyelete, megfigyelése.
- Vérvétel előkészítése, beteg előkészítése vérvételhez, éhgyomor biztosítása, vizeletminta vétele. Kar rögzítése, beteg megfigyelése.
- Oxigén kezelés orrszondával, vagy oxigénmaszkkal

Mesterséges táplálás, ürítés és váladék kezelés

A témakör megváltozott táplálkozási és ürítési szükséglettel rendelkező beteg ápolói tevékenységét foglalja magában.

Katéteres beteg gondozása, előkészítés katéterezéshez, segédkezés katéterezésnél, katéteres beteg megfigyelése, katéter ellenőrzése, tisztántartása

- Stoma ellátása, bőr gondozása, stoma tisztántartása, stomaszák cseréje, stomaszák cseréjének betanítása
- Gasztrostomán történő táplálás és folyadékbevitel. Tápszer adagolása, szonda átmosása, szerelék tisztántartása, szájápolás.
- Tracheális kanül tisztítása, betét cseréje, bőrvédelem, szövődmények felismerése
- Beöntés formái, előkészítés beöntéshez, segédkezés beöntés kivitelezésénél
- Mintavétel vizeletből, székletből, köpetből, seb és egyéb váladékokból, minták tárolása.

Egészségnevelés, felvilágosítás

A témakör az ápolói tevékenység során megjelenő egészségnevelő feladatokat foglalja magában.

Részvétel az elsődleges prevenciós tevékenységben –

Tájékoztatást ad az egészséges életmódról.

– Közreműködés a rehabilitációs team munkájában

3.4.9. Ápolási adminisztráció tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

16 óra

Az ápolásban alkalmazott dokumentumok, programok megismerése és gyakorlatihasználatának elsajátítása. Az ápolási munka szakszerű, hiteles adminisztrálása. Az eredményes ápolás támogatása az adminisztráció eszközeivel. Az adminisztráció különböző formáinak alkalmazása, az ápolást végző szakemberek közötti kommunikációban.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Ápolási tevékenységét szakszerűen dokumentálja	Az ápolási dokumentációk fogalma, típusai, előírásai,	Instrukció alapján részben önállóan	Pontos, precíz, felelősségteljes munkát végez. Tudomására jutott adatokat a	elektronikus adattárolás
Munkája során folyamatos kommunikációt végez.	Az információátadás szerepe, jelentősége, annak módjai.	Teljesen önállóan	titoktartás mellett szakszerűen kommunikálja. Az ápolási folyamat	digitális kommunikációs eszközök ismerete

Alkalmazza a gyógyító munka során elvárt szaknyelvezetet.	Az orvosi latin nyelv ismerete, alkalmazása.	Teljesen önállóan	kötelezően előírt dokumentációit szakszerűen vezeti. A gyógyító team	
Adatokat vesz fel és azokat a gyógyítás érdekében kezeli.	Adatok fogalma, típusai, azok kezelésének szabályai.	Teljesen önállóan	tagjaival folyamatosan kommunikál. Együttműködő. Önálló munkavégzésre képes, betartva kompetenciahatárát.	excel - táblázatkezelés
Vizsgálatra küldött anyagokhoz kísérőlapokat tölt ki. Munkája során kezelőlapokat használ, értelmez.	Az adatlapok, kezelőlapok formái, tartalmi elemei, kitöltésének előírásai.	Instrukció alapján részben önállóan		táblázatok, űrlapok kezelése, továbbítása, levelezés
Leltárt készít.	A leltár fogalma, szerepe, típusai. A leltárkészítésének elvárásai, szabályai. A leltár tárolásának módja.	Teljesen önállóan		excel táblázatkezelés és adatok tárolása

A tanulási terület témakörei

Az ápolói munka általános dokumentálása

A témakör az ápolási folyamat során megjelenő kötelező dokumentációk formáival és szabályszerűségével foglalkozik.

Az ápolási folyamat dokumentálása, az ápolási adminisztráció vezetése papír alapon és számítógépen.

- Ápolási lap vezetése.
- Szakmai nyelv használata a dokumentációban.
- Betegadatok felvétele, adatkezelés
- Vizsgálati anyagok, dokumentációk tárolása és kezelése számítógépen.

Anamnézis és terápia adminisztrációja

A témakör a betegek állapotfelvételénél és a terápiás feladatok kivitelezésében megjelenő dokumentációkkal foglalkozik.

Ápolási anamnézis felvételének dokumentumai, típusai, vezetésük, szerepük az ápolásban.

- Az ápolási anamnézist alátámasztó dokumentumok, források.
- Kezelőlapok fajtái, vezetésükre vonatkozó szabályok, kompetenciák.

- Gyógyszerelési lap, gyógyszernyilvántartás vezetése.
- Mérgek, kábító-fájdalomcsillapító szerek adminisztrációja.

Az életfunkciókra vonatkozó adatok adminisztrálása

A témakör a vitális paraméterek rögzítésére szolgáló nyomtatványokkal, dokumentációkkal, azok szakszerű kitöltésével és vezetésével foglalkozik.

Vérnyomás, pulzus megfigyelő lap vezetése, az értékek helyes rögzítése.

- Légzés, hőmérséklet – lázlapok - megfigyelő lap vezetése, a megfigyelés helyes rögzítése.
- Vizelet, széklet, váladékürítésére szolgáló megfigyelő lapok vezetése, megfigyelések helyes rögzítése.
- Tudatállapotot felmérő lapok vezetése, eredmények rögzítése.

Az ápolói tevékenységhez kapcsolódó egyéb adminisztráció

A témakör az ápolói tevékenység megelőző és követő dokumentációk típusait, és kitöltési szabályait foglalja magában.

Leltár felvétele a személyes tárgyakról, értékmegőrzés.

- Az elhunyttal kapcsolatos értesítési és dokumentációs kötelezettségek.
- Veszélyes hulladék

3.5. Klinikumi ismeretek megnevezésű tantárgy

A tantárgy összóraszáma:

109 óra

A tantárgy tartalmi összefoglalója

A klinikumi ismeretek az egyes betegségek okainak, kórmechanizmusának, tünettanának, diagnosztikájának és terápiájának ismeretanyagát tartalmazza. A tanuló az elsajátított ismeretek birtokában, - saját kompetenciáján belül - képessé válik a szakápolási feladatok elvégzésére, a holisztikus ápolás szemléletével a betegek kísérése, gyógyulásukban való részvételére, segítésére.

3.5.1. Belgyógyászati ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

42 óra

A belgyógyászat körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápológondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Azonosítja a betegségre jellemző tüneteket.	Panaszok és tünetek keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél.	Teljesen önállóan	Hatékony és eredményes munkavégzés. Pontos észlelés. Tüneteket hamar felismer, jól és könnyen differenciál. Rendszerszemléletben képes gondolkodni és munkát végezni.	fotók, oktatófilmek keresése, ismerete
Diagnosztikus vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében segít.	Fizikális és eszközös vizsgálatok keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségeknél	Instrukció alapján részben önállóan	Kommunikációja tiszteletteljes, nyílt és őszinte. Önálló munkavégzésre képes, munkájára igényes és	diagnosztikus gépeket, eszközöket kezel, digitális adatfelvételt végez
A kóros elváltozásokat észleli és azonnal jelzi azt szakmai felelősségének.	A betegségek kórélettana, pathomechanizmusa. A normálistól eltérő változások, tünetek, jelek. Az információátadás ideje, módja, formája, szakszerűsége.	Teljesen önállóan	felelősségteljes.	digitális kommunikációs eszközöket alkalmaz
Orvosi utasításnak megfelelően gyógyszerel, injekciót ad be.	A keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegségek terápiája, a terápia részei. A gyógyszeres kezelés.	Instrukció alapján részben önállóan		kisfilmeket, oktatófilmeket keres és használ
Betegségeknek megfelelő speciális ápolói-gonddozói tevékenységet végez.	Gonddozási és ápolási alap-, és speciális feladatok, a keringési-, légzőrendszeri-, emésztőrendszeri-, vizeletkiválasztó-, reumatológiai-, és daganatos betegeknek.	Teljesen önállóan		

A tanulási terület témakörei

A keringés és vérképző rendszer megbetegedései

Panaszok és tünetek a vérkeringési szervek betegségeiben

Vizsgálatok a vérkeringés szervek betegségeiben (Fizikális-, és eszközös)

Keringési elégtelenség (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

A szív gyulladásos szívbetegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

A szív vérellátási zavarai. Az ingerképzés és ingervezetés zavarai.

Az érrendszer betegségei. Anaemiák, vérzékenység. Gondozási és alapápolási feladatok.

Légzőszervek megbetegedései

Panaszok és tünetek légzőszervi betegségekből

Vizsgálatok légzőszervi betegségekből

A felsőlégutak gyulladásos betegségei (kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

A tüdő betegségei (kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia) A

melhártya betegségei (kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia) A

légutak allergiás megbetegedése, asthma. Gondozási és alapápolási feladatok.

Emésztőrendszer és az anyagcsere betegségei

Panaszok és tünetek

Vizsgálatok az emésztőszervi betegségekből

A szájüreg, a nyelőcső, a gyomor és a belek betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia), obstipáció.

A máj és epeutak betegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

A hasnyálmirigy betegségei. (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

Emésztőrendszer fertőző betegségei.

Gondozási és alapápolási feladatok.

Diabetes, elhízás, kóros soványság, hiánybetegségek.

A betegségek szövődményei.

Az anyagcsere betegségek okai, hajlamosító tényezői, öröklés, életmód, táplálkozás.

A betegség tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia. Gondozási és alapápolási feladatok.

Vizeletkiválasztás és szerveinek betegségei

Panaszok és tünetek vesebetegségekből

Vizsgálatok vesebetegségekből

A vese betegségei, a vese fertőzőes megbetegedései, a vese érrendszeri zavarai, vesekövesség, vesedaganatok, veseelégtelenség (okok, hajlamosító tényezők, kórélettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

Gondozási és ápolási feladatok.

Reumatológiai és daganatos betegségek

Az ízületek gyulladásos betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórlelettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

Az ízületek degeneratív betegségei (okok, hajlamosító tényezők, kórlelettan, tünettan, diagnosztika, terápia)

Gondozási és alapápolási feladatok.

A daganatos megbetegedések rizikófaktorok, öröklés, életmód.

Daganatos betegségek diagnosztikai lehetőségei, rák megelőző állapotok felismerése.

A betegség tünetei, a betegmegfigyelés szempontjai, terápia. Gondozási és alapápolási feladatok.

Hospice és palliatív szemléletű ápolás, gondozás

3.5.2. Neurológiai és pszichiátriai megbetegedések tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

31 óra

A neurológia és a pszichiátria körébe tartozó betegségek ismerete, a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása, gyakorlatba történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás érdekében.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Felismeri, észleli a betegségek tüneteit.	Neurológia és a pszichiátriai betegségek tünettana. Panaszok, kóros elváltozások.	Teljesen önállóan	Gyors döntésképeség, határozott fellépés, azonnali cselekvés	képek, kisfilmek készítése, használata, kezelése
Életet veszélyeztető helyzetekben azonnal cselekszik, mentőt-, segítséget hív.	Az agy vérellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű kórképek. Idegrendszer gyulladásos betegségei. Agydaganatok. Traumás sérülések. Epilepszia.	Teljesen önállóan	képessége, a változás felismerésének képessége, együttműködés a szakmai teammel. Hatékony, eredményes, kapcsolatteremtés és kapcsolattartás.	digitális kommunikációs eszközöket használ,

Diagnosztikus eszközös vizsgálathoz előkészít, segít a kivitelezésben.	Diagnosztikus eszközök fogalma, fajtái, funkciói, működésük alapelvei. Vizsgálatelőkészítési ismeretek. CT, MRI, RTG, EEG, ENG, EMG, LP	Instrukció alapján részben önállóan	Környezet ártalmainak kiküszöbölése, megértő, elfogadó, empatikus, nyugodt és higgadt hozzáállás a betegekhez.	diagnosztikus eszközök ismerte, használata,
Ápoló-gondozó feladatát a és prevenció rehabilitáció elveinek figyelembevételével végzi.	A neurológiai-, és pszichiátria betegeknél megjelenő ápoló-gondozói feladatok, tevékenységek. Prevenció és rehabilitáció jelentősége és szükségességük a neurológiában és a pszichiátriában.	Teljesen önállóan		oktató-kisfilmek, képek, fényképek, szkennelés, fotókészítés
Pszichés-mentális vezetést végez, terápiás miliőt biztosít, támogatást nyújt.	A neurológiai és pszichiátriai betegségek személyiségre gyakorolt hatása. Betegségélmény, betegségfeldolgozás.	Teljesen önállóan		
A családtagok és a környezet felvilágosítása, betegségedukáció - kompetenciájának megfelelően.	A családdal való kommunikáció szintjei, formái, tartalmi elemei, ideje. Elérhetőség biztosítása,	Teljesen önállóan		levelezőprogramok, digitális tájékoztató készítése, felvilágosítás, információ átadás digitalizált térben

A tanulási terület témakörei

Neurológiai betegségek

Az agy vérellátási zavarai: Stroke, vérzéses jellegű CVB

Gyulladásos betegségek: Encephalitis, Meningitis, Myelitis, Lyme kór, Guillain –Barré szindróma

Sclerosis multiplex, Myasthenia gravis

Parkinson-kór, Epilepszia

Agydaganatok, traumás idegrendszeri sérülések

A betegségek okai, kórleletana, tünettana, diagnosztikája, terápiája
 Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció. Gondozási
 és alapápolási feladatok.

Pszichiátriai betegségek A pszichiátriai
 betegségek közé tartozó kórképek.

A betegségek okai, hajlamosító tényezők.

„4 D” Deviancia, Distressz, Diszfunkcionális, Veszélyes (Dangerous) Előítéletek
 a pszichiátriai betegekkel szemben.

Pszichiátriai betegek gyógykezelése Magyarországon.

Szorongásos zavarok - neurózis

Pszichózisok

Hangulatzavarok Személyiségzavarok

Demenciák

A betegségek okai, kórleletana, tünettana, diagnosztikája, terápiája
 Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció. Gondozási
 és alapápolási feladatok.

3.5.3. Kisklinikumi ismeretek tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

15 óra

A szemészet, a bőrgyógyászat, a fül-orr-gége és a fertőző betegségek körébe tartozó szakmai
 ismeretek, valamint a betegségekhez kapcsolódó ápoló-gondozó tevékenységek elsajátítása,
 gyakorlatban történő alkalmazása. A tanuló a betegségek megjelenésétől a gyógyulásig tartó
 folyamatban segít a betegeknek, és együttműködik a szakmai team többi tagjával a gyógyulás
 érdekében

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képessegek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Tüneteket, elváltozásokat észlel, melyeket jelez szakmai felettesének.	A szemészet, a fül-orr-gége, a bőrgyógyászat tárgykörébe tartozó betegségek, tüneteik, kórmechanizmusai.	Teljesen önállóan	Hatékony és felelősségteljes munkát végez. Vigyázz saját maga és a betegek testi épségére. Szakszerű	digitális kommunikációs eszközöket használ

Vizsgálatokhoz előkészít, a vizsgálatok kivitelezésében együttműködő funkciót lát el.	Szemészeti vizsgálatok, visus, térlátás, szemfenék-, szemnyomás vizsgálatok, hallásvizsgálatok és azok lépései, menete, eszközei bőrgyógyászati vizsgálatok és eszközei.	Instrukció alapján részben önállóan	tudásával megakadályozza a fertőzések kialakulásukat és tovaterjedésüket. Eredményes problémamegoldás, változások azonnali észlelése. Szakszerű információátadás. Preventív szemléletű feladatvégzés. Együttműködő, jó helyzetfelismerés jellemzi.	digitális-, diagnosztikus eszközök ismerete és használata
A kisklinikum tárgyköréhez tartozó betegségek esetén a betegségnek megfelelő ápológondozó tevékenységet végez.	Szemészeti, fül-orrgégei, bőrgyógyászati betegségek terápiája, sajátos ápológondozói tevékenységei,	Teljesen önállóan		
Fertőző betegségeket felismer, terjedésüket saját kompetenciáján belül megakadályozza.	A fertőző betegségek fogalma, terjedésük módja, a fertőző forrás meghatározása, a fertőzés terjedésének útja és módja.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata: fertőző betegségekről szóló kisfilmek
Védőeszközöket használ	A védőeszközök fogalma, fajtái, használatuk jelentősége, előírásai.	Teljesen önállóan		kisfilmek keresése, tájékozódás a digitális térben
Fertőtlenítő eljárásokat végez	A fertőtlenítés fogalma, fajtái, kivitelezésük módjai. A fertőtlenítő eszközök, anyagok ismerete. A fertőtlenítőszer hatásának ideje, az időszakos és a rendszeres fertőtlenítés.	Teljesen önállóan		Digitális felületen veszélyes anyagok jelzésének keresése, tájékoztatók készítése, ismerete, digitális térben való tájékozódás.

A tanulási terület témakörei

Szemészeti betegségek

Szemészeti megbetegedésekre hajlamosító tényezők.

Látás és fénytörési hibák, tünetei, diagnosztikája és kezelés.

Szürkehályog tünetei, előfordulási gyakoriság, diagnosztikája, szövődménye és terápia.

Zöldhályog tünetei, előfordulási gyakoriság, diagnosztikája, szövődménye és terápia.

A szem gyulladáisos és daganatos betegségei, okai, tünetei és terápia.

Gondozási és alapápolási feladatok szembetegségek esetén

Fül-, orr-, gégészeti megbetegedések A fül betegségei: gyulladások, sérülések, idegen test. Halláskárosodások és a hallássérülés mértéke, a károsodás okai, terápia. Öregkori nagyothallás. Az orrbetegségek: csonttörések, gyulladások, fejlődési rendellenességek, alaki elváltozások, az orr melléküregeinek betegsége. Nyelv, szájüreg, szájfenék betegségei. A torok, a mandula, a gége és a garat betegségei. A betegségek okai, kórleletana, tünettana, diagnosztikája, terápiája. Betegmegfigyelés szempontjai, terápia, rehabilitáció. Gondozási és alapápolási feladatok.

Bőrgyógyászati betegségek

A bőr elváltozásainak elsődleges és másodlagos elemi jelenségei. Az elváltozás fajtái, jellemzői, terápia. A bőr gyulladásos megbetegedései: furunculus, carbunculus, ótvar, orbánc, okai, tünetei, terápia. Gombák által okozott betegségek, bőr és körömgomba okai, tünetei, terápia. Állati élősködők által okozott bőrbetegségek: rühösség, fejtetű, lapostetű, ruhatetű, ágyipoloska tünetei, terápia. Pikkelysömör és a bőr allergiás megbetegedéseinek okai, tünetei, terápia. Bőrbetegek vizsgálatának speciális ápolói szempontjai. Gondozási és alapápolási feladatok a bőr betegségei esetén.

Fertőző betegségek, járványok

Fertőző betegségek lefolyása, fázisai. Járvány fogalmi meghatározása, Fertőző forrás fogalma, a fertőzés terjedésének módjai. A védőoltások szerepe a járványok megfékezésében. Jelentésköteles fertőző betegségek. Influenza és influenza szerű megbetegedések okai, tünetei, terápia. Enterális fertőzések: Salmonella, Hepatitis A, fertőzés tünetei, oka, terápiája. Aerogén fertőzések: TBC, Influenza és influenza szerű megbetegedések okai, tünetei, terápia. Haematogén fertőzések: Hepatitis B, Ételfertőzések okai, tünetei, terápia.

3.5.4. Gerontológia, geriátria tanulási terület

A tanulási terület tanításának fő célja

31 óra

Az időskorral járó változások megismerése, az időskor problémáinak kezelése és támogatása, a geriátria tárgykörébe tartozó betegségek ismerete, ápoló-gondozó munka hatékony végzése. Az időskori rehabilitáció folyamatának, színtereinek, lépéseinek ismerete.

A tanulási terület oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Készségek, képességek	Ismeretek	Önállóság és felelősség mértéke	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Általános és szakmához kötődő digitális kompetenciák
Az időskor testilelki változásait felismeri, azonosítja.	Az időskor jellemzői. Érzékszervi, testi-szervi változásai. Az időskor lelki, és mentális változásai. Multimorbiditás-, polymorbiditás, az időskor leggyakrabban előforduló betegségei.	Teljesen önállóan	Az időseket elfogadó, tisztelő magatartást. Türelmes, nyugodt munkavégzés. Hangos, érthető-, helyzethez illő kommunikáció. Kreatív, innovatív-, jó szervezőkészséggel rendelkezik. Együttműködő, könnyen és jól alkalmazkodik a megváltozott helyzetekhez. Figyelmes, empátikus.	ppt. ismerete, alkalmazása
Pszichés támogatást nyújt a veszteségekkel küzdő idős embereknek.	Gerontopszichológia alapismeretei, az időskor lelki válságai, a veszteségek és azok feldolgozásának eszközei. A támogatás formái.	Teljesen önállóan		word ismerete, filmek keresése, közös filmnézés és feldolgozás
A segítséget igénylő idős személy megváltozott igényeinek, szükségleteinek kielégítésében segítséget nyújt.	Az időskor jellegzetes változása, az 5 "I" ismerete. A megváltozott szükségletek listája, azok ismerete és alkalmazása munkája során. Személyi és tárgyi környezete, azok szerepe és funkciói.	Teljesen önállóan		
Fokozott figyelemmel kíséri és végzi az idősök gyógyszerelését.	Az időskorban leggyakrabban használt gyógyszerek, gyógyszercsoportok, azok hatásai, mechanizmusai, ápolói feladatok a	Teljesen önállóan		word, levelezőprogramok ismerete, digitális kommunikációs eszközök

	gyógyszerekkel való ellátás során			
Demens betegeket életvitelében segítséget nyújt, foglalkozásokat szervez	Az aktivitás, a napi ritmus. Motiválás és sikerek szerepe az idősök életében. Demens betegek foglalkoztatásának formái, lehetőségei, eszközei.	Teljesen önállóan		digitális játékok, képkeresők, memóriafejlesztő, kognitív képességeket fejlesztő játékok, programok
A segédeszközök használatát, azok higiénés tisztántartásukat megtanítja az idős embereknek.	A segédeszközök fogalma, fajtái, típusai. A segédeszközökkel szembeni elvárások, higiénés követelményei. Beszerzésük, tárolásuk.	Teljesen önállóan		keresőprogramok használata, képek, oktató kisfilmek, word használata

A tanulási terület témakörei

Időskorral járó változások

Geriátria és gerontológia fogalma.

Kronológiai kor és biológiai kor.

Jellegzetes testi változások idős korban.

A bőr jellegzetes változásai, a testtartás, járás változásai idős korban Az érzékszervek állapot változásai. Hallás látás szaglás. ízlelés változása A belső szervek állapotváltozásai. A keringés betegségei időskorban

Légzés és emésztés jellegzetes zavarai idős korban.

Kiválasztási rendszer működésének problémái idős korban. Lelki változások időskorban. Az időskor súlyos lelki problémái

Időskorban előforduló problémák kezelése és támogatás

„5 i” immobilitás, inkontinencia, instabilitás, intellektuális hanyatlás, iatrogenia.

Alvász problémák, átalvási problémák, álmatlanság, aluszékonyság

Kedélyállapot változásai

Jellegzetes viselkedésváltozások,

Diagnosztikai nehézségek időskorban.

Leggyakrabban használt gyógyszerek idős korban, gyógyszereszedési szokások.

Gyógyszerek felszívódásának zavarai időskorban

Idős ember segítése gyógyszereszedéskor

Szocio-pszichológiai kezelések lehetőségei demenciával élőknel:

Kognitív stimuláció realitás-orientációs terápia, viselkedési intervenció

Időskori rehabilitáció folyamata, feladata Az elsődleges problémák stabilizálása.

A másodlagos komplikációk megelőzése.

Az elvesztett működések helyreállítása (látás, hallás, mozgás). Az egyén környezetéhez való alkalmazkodásának elősegítése.

A tárgyi környezet kialakítása, az idős/demens egyénhez igazítása.

Az idős/demenciával élő ember családban maradásának elősegítése.

Az idős/demens betegek gyógyszerellátás és speciális orvosi szolgáltatások.

A biztonságos közlekedés lehetőségének megteremtése idős/demens beteg esetén, balesetmegelőzés.

Gyógyulást és rehabilitációt nehezítő tényezők idős/demens betegnél.

Kórházi elbocsátások problémái.

Fájdalom megfigyelése és a szenvedés csökkentésének lehetőségei demens betegnél.

Az intézményes és szociális szolgáltatások és az otthon változtatás kérdései, tanácsadás.

III. A szakmai oktatásban részt vevő teljesítményét értékelő rendszer leírása:

III.1. Az előzetesen megszerzett tudás felmérésének módja és folyamata (Diagnosztikus)

A jelentkező kérésére a felkészítést végző intézmény egyénileg megvizsgálja a képzés egyes tantárgyai alól történő felmentés lehetőségét. A 2013. évi LXXVII. törvény 2. § (3) és (4) bekezdése alapján biztosítja a képzésre jelentkezőt előzetes tanulmányainak beszámításáról.

III.2. A szakmai oktatás közbeni értékelés (Fejlesztő)

A számonkérések formája: megfigyelés, írásbeli feladatmegoldás, szóbeli felelet, gyakorlati tevékenység.

A gyakorlati képzés során:

Munkamegfigyelés adott szempontok alapján – oktatói szóbeli visszacsatolás

Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással – oktatói szóbeli visszacsatolás

Önálló szakmai munkavégzés felügyelet mellett – oktatói szóbeli visszacsatolás

Számonkérések rendszeressége: Az órák alatti, a tanulási-tanulási folyamatba épített folyamatos ellenőrzés, visszacsatolás.

Számonkérések tartalma: Az adott tantárgy során elsajátítandó készségek, ismeretek és kompetenciák a számonkérésig feldolgozott tananyagra vonatkozóan.

A számonkérések dokumentálása: az elektronikus naplóban feljegyzéssel történik.

III.3. A tantárgy teljesítményértékelése (Szummatív)

A szakmai oktatás végén értékelés. Írásbeli, interaktív és gyakorlati (potrfólió) számonkérés formájában. A képzők- oktatók segítségével összeállított – vizsgaanyaga mellyel a tanulók tudásszintjét mérik. A feladatokat a szakma oktatásában részt vevő oktatók állítják össze, a képző intézmény hagyja jóvá, figyelembe véve a képzési program tartalmát és a Képzési és Kimeneti Követelményben a szakmára vonatkozó szakmai vizsga követelményeit.

A szakmai oktatás során nyújtott teljesítmény ellenőrzésének, értékelésének ütemezése a Szakképző intézmény szakmai programja alapján

Az iskolai beszámoltatás, a számonkérés rendje, követelményei, formái, súlya:

- A képzés eleji felmérések csak diagnosztikus jellegűek. A képzésben részt vevő érdemjegyet szerezhethet szóbeli felelettel, írásbeli munkájával, gyakorlati teljesítményével, egyéni szorgalmi feladat vállalásával stb.
- Egy-egy tantárgyi egység lezárása témazáró dolgozattal történik. (A témazáró dolgozat időpontját a képzésben részt vevőkkel egyeztetni kell. Egy tanítási napon csak két témazáró dolgozat iratható.)
- Az iskolai szintű tudásszint mérés – pl. a pedagógiai szakaszhatárok végén – a témazáró dolgozatokkal azonos módon, s úgy is jelölendő.
- A folyamatos szóbeli számonkérés segíti a kifejezőkészség fejlődését.
- Egy-egy anyag vagy rövidebb tematikus egység számonkérése írásban is történhet.
- A szorgalmi feladatok, gyűjtőmunka érdemjeggyel is értékelhető.
- Tantárgyhoz kapcsolódóan a produktum, a gyűjtőmunka, a portfólió értékelésére is sor kerülhet osztályzat formájában, amennyiben ez a tanulói motiváltságot erősíti. Erről előzetesen a tanulókat tájékoztatni kell. Az itt szerzett tudásanyag beépülése, ismételt tanórai

feldolgozása és számonkérése után kaphat a képzésben részt vevő érdemjegyet a tantárgyi értékelésnek megfelelően.

Az ágazati alapoktatáshoz tartozó tantárgyak oktatása a szakmai oktatás megkezdése előtt történik.

III.4. Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

A szakmairány megszerzésére irányuló képzés teljesítése.

Az előírt valamennyi tananyagot lezáró vizsga eredményes letétele.

A felnőttképzési szerződésben foglaltak teljesítése.

A megengedett hiányzás mértékét (20 %) a képzésben résztvevő nem lépi át.

III.5. A képzési program végrehajtásához szükséges személyi és tárgyi feltételek:

Személyi feltételek:

Szakmai oktatás elméleti részéhez:

A képzési tartalomnak megfelelő szakmai végzettség.

Szakmai oktatás gyakorlati részéhez:

A képzési tartalomnak megfelelő szakmai végzettség.

Személyi feltételek biztosításának módja:

Megbízási / Vállalkozási szerződéssel vagy munkaszerződéssel, vagy az oktató alkalmazását bizonyító más szerződéssel.

Tárgyi feltételek biztosításának módja:

A szükséges tárgyi feltételeket a képző intézmény tulajdonjog, használati jog vagy bérleti jogviszony alapján biztosítja.

EGYBEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT 128 ÓRA TEMATIKA

A szociális ápoló és gondozó egybefüggő szakmai gyakorlatának célja, hogy a tanulók **bentlakásos szociális intézményben** (pl. idősek otthona) éles környezetben sajátítsák el a gondozási, ápolási és adminisztratív feladatokat. A gyakorlat **128 órában** valósul meg, melyet a képzési követelmények szerint egyéni gyakorlati naplóban EGYÉNI GYAKORLATI NAPLÓ kell dokumentálni.

A szakmai gyakorlat során végzendő **legfontosabb feladatok**:

1. Ápolási és gondozási feladatok

- **Alapgondozás:** Az ellátottak ébresztése, mosdatása, öltöztetése, fésülése
- **Étkeztetés:** Segítségnyújtás az étkezésben, folyadékpótlás biztosítása, szükség esetén az ágyban fekvő betegek etetése
- **Mozgatás és testhelyzetváltoztatás:** Ágyban fekvő betegek forgatása (dekubitusz, azaz felfekvés megelőzése), helyes pozicionálása, kerekesszékekbe ültetése és mozgatása
- **Fiziológiai szükségletek:** Ürítésben való segédeszközök használata (például ágytál, kacsa), pelenkázás, inkontinencia betétek cseréje, katéter ürítése

2. Egészségügyi és prevenció feladatok

- **Életfunkciók ellenőrzése:** Testhőmérséklet, vérnyomás, vércukorszint és pulzus rendszeres mérése
- **Gyógyszerezés:** A gyógyszerek előkészítése és beadásának dokumentálása, az előírt diéták betartatása (szigorúan a szakmai kompetenciahatárokon belül).
- **Sebellátás és kötszercsere:** Felületes sebek tisztítása, kötszerek cseréje a gondozó vagy nővér iránymutatása alapján.

3. Mentálhigiénés és szociális feladatok

- **Kommunikáció és kapcsolattartás:** Aktív meghallgatás, beszélgetés az ellátottakkal, támogatás a pszichés feszültségek és a magány oldásában
- **Foglalkoztatás és aktivizálás:** Részvétel a mentális csoportfoglalkozásokon (kézműves tevékenységek, kognitív tréningek, torna, séta), az ellátottak szellemi és fizikai frissességének megőrzése érdekében

4. Adminisztrációs és higiénés feladatok

- **Dokumentáció:** A gondozási-ápolási napló és lapok folyamatos vezetése folyadékháztartás nyomon követése, testsúly mérése).
- **Környezet tisztasága:** Az ellátott környezetének (szoba, ágy) tisztántartása, ágyazás, a textíliák cseréje, valamint a fertőtlenítési szabályok betartása és alkalmazása.

1. PORTFÓLIÓ elkészítése (szakmai vizsga feltétele)

- **Címlap:** Intézmény (iskola) neve, szak megnevezése, a dokumentum címe (*Portfólió szakmai gyakorlatról*), készítő neve, konzulens/gyakorlati oktató neve, évszám.
- **Tartalomjegyzék:** Oldalszámokkal ellátott, pontos fejezetstruktúra.

2. A gyakorlati intézmény (Szociális Otthon) bemutatása

Ebben a részben azt kell igazolni, hogy a tanuló átlátja a szervezet működését. A következő pontokat kötelező érinteni:

- **Általános adatok:** Az intézmény pontos neve, címe, típusa (pl. időskorúak tartós bentlakásos otthona), férőhelyek száma.
- **Jogi és szakmai háttér:** Mely törvények alapján működik (pl. 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról).
- **Személyi és tárgyi feltételek:** Az intézmény akadálymentesítése, berendezése, udvara. A dolgozói létszám és összetétel (orvos, főnővér, ápolók, mentálhigiénés munkatársak).
- **Szolgáltatások:** Milyen ellátást kapnak a lakók (étkeztetés, egészségügyi ellátás, mosás, fodrász, hitélet).
- **Napi-/Heti rend:** Hogyan épül fel az intézmény élete (étkezések, vizit, szabadidős foglalkozások).

3. Esettanulmány: Egy választott ellátott életútjának bemutatása

Ez a portfólió legfontosabb, legérzékenyebb része. **Fontos:** A személyiségi jogok védelme érdekében anonimizált adatokat (pl. K. Jánosné vagy „X.Y.”) kell használni!

- **Anamnézis (Kórelőzmény és élettörténet):** Születési körülmények, iskolák, korábbi munkahelyek, családi állapot, gyermekek, domináns személyiségjegyek és hobbik a beköltözés előtt.
- **Intézménybe kerülés oka:** Miért volt szükség az elhelyezésre? (Pl. önellátási képesség elvesztése, demencia, családi segítség hiánya). Hogyan élte meg a beilleszkedést?
- **Jelenlegi státusz:**
 - *Egészségi állapot:* Diagnózisok, krónikus betegségek, fizikai mobilitás (járókeretes, ágyban fekvő stb.).
 - *Mentális állapot:* Kognitív képességek, orientáció (térben, időben), hangulat.
 - *Szociális kapcsolatok:* Tartja-e a kapcsolatot a családdal? Vannak-e barátai az otthonon belül?
- **Gondozási-ápolási terv:** Milyen konkrét feladatokat látott el a tanuló az adott személynél? (Pl. segítség a reggeli toalettnél, étkeztetés, sétáltatás, kognitív tréning).

4. Saját tevékenységek bemutatása (A 128 óra tükrében)

- **Szakmai fejlődés:** Milyen készségeket sikerült elsajátítani vagy fejleszteni (pl. kommunikáció demens betegekkel, ágyban fekvő beteg helyes forgatása).
- **Nehézségek és megoldások:** Egy-egy nehezebb szituáció (pl. agresszió, elutasítás az ellátott részéről) szakmai kezelésének bemutatása.

5. Önértékelés és reflexió (A bírálat alapja)

A bíráló tanárok kiemelten figyelik a tanuló önkritikáját és szakmai érettségét.

- Mi ment a legjobban a gyakorlat során?
- Mely területeken kell még fejlődnie?
- Hogyan változott a szociális szakmához való hozzáállása a 128 óra alatt?

6. Mellékletek

- Gyakorlati napló vagy jelenléti ív (a 128 óra igazolása).
- Az intézmény engedélyével készített (anonim) fényképek a foglalkozásokról vagy eszközökről.
- A gyakorlati helyszín által kiállított, pecséttel ellátott **külső bírálat/értékelés** a tanuló munkájáról.

A szakmai oktatás lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

Eszközjegyzék ágazati alapoktatásra

Oktatótermi/csoportfoglalkozáshoz alkalmas eszközök, szolgáltatások

- Digitális-, okos-, interaktív (smart)-, flipchart tábla
- Audiovizuális eszközök (állókép-, diavetítő, epizkóp, mozgókép-, film vetítők, CD-, DVD lejátszó, rádió)
- Asztali számítógép, laptop (web 1.0, 2.0), tablet, projektor
- Internet szolgáltatás, tv (központi, zártláncú),

Elsősegélynyújtáshoz alkalmas eszközök (Tanműhelyben kialakított demonstrációs terem)

- gyorsstapasz
- gyorskötöző-, kötözőpólya, vágott mull-lap (kicsi, nagy, közepes)
- kötöző kendő
- kompressziós pólya

- rögzítő pólya
- háromszögekendő
- alumínium bevonatú elsősegély takaró
- hajlított elsősegélyolló • fertőtlenítő oldat/spray
- egyszer használatos kesztyű
- kéztisztító (folyékony)
- defibrillátor
- seb imitáló
- ambubaba

Alapápolás és a gondozás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- konyhabútor, mikrohullámú sütő
- edénykészlet (lapos-, mély-, kis tányér, felnőtt/gyermek részére, speciális pl. öntapadós tányérok)
- az étkezéshez szükséges egyéni tálcás rendszer bemutatásának eszközei
- étkészlet (kanál, villa, kés, klb. kiskanalak, felnőtt/gyermek méretben, speciális kanalak)
- pohárkészlet (normál, mércézett), szívószál, betegítató pohár, csésze-, pohártartó, fogó
- szalvéta és szalvétatartó
- tálca
- kancsó • konyhatechnikai eszközök: pépesítésre alkalmas eszköz (aprító, daráló, passzírozó, turmix gép)
- papírtörlő, egyszerhasználatos terítő
- háztartási tisztító-, takarítószer (mosogató, felmosó, súroló-, fertőtlenítőszer, szivacs, törlő-, takarítókendők, súrolókefe, vödör, seprő, lapát stb.) papírtörlő, fertőtlenítő törlőkendő
pedálos szemeteskuka
fürdőszoba, fürdőkádra illeszthető-, zuhanyozóban használható fürdető szék, guruló fürdető szék
- manikűr-, pedikűr készlet (körömcipesz, köröm-, pedikűr olló) hajmosó sapka, körömkefe • nylon köpeny, védőruha
- ágynemű (nagy-, kispárna, pléd, paplan)
- háztartási textíliák: (nagy- és harántlepedő, kis- és nagypárna-, paplan huzat, vízhatlan és légáteresztő ágynemű- és matrachuzatok, ágy- és matraccvédő lepedő), textília borogatáshoz, egyszer használatos és hagyományos mosdókesztyű, törölköző
- egyszer használatos betegápolási eszközök
- hálóing/pizsama, köntös
- papucs
- egyszerhasználatos kesztyű, szájmaszk
- prevenció és betegkényelmi eszközök: sarok és könyökgyűrű, lábtámasz stb.
- házi patika, gyógyszeres szekrény/gyógyszertároló-, adagolók, gyógyszerek, bőrfertőtlenítő, tápláló és illóolajok, intelligens és hagyományos kötszerek
- eszközfertőtlenítő szerek

- felkaros automata RR mérő, lázmérő, inhaláló készülék, gyógylámpák (infra, polarizált, fényterápiás eszközök)
- vizeletvizsgáló tesztcsíkok, vizeletgyűjtő zsák, inkontinencia betét (különféle), egyéb eszközök az inkontinens beteg ellátásához
- emésztőrendszeri gyorsesztek, anus-prea tartály
- vércukor monitorozásához és az inzulin beadásához szükséges eszközök (vércukor mérő eszköz, tesztcsík, PEN, egyszer használatos fecskendő, tű)
- hely-, helyzetváltoztatás eszközei (ékpárna, bot, támbot, járókeret, kerekesszék, rollátor, kapaszkodók)
- életminőséget javító, segítő eszközök: kézhosszabbító, ágytálca, bútormagasító
- decubitust megelőző és kialakult decubitus esetén használatos eszközök

Foglalkoztatás és az aktivitás eszközei (Tanműhelyben kialakított helyiség(ek))

- audiovizuális eszközök (TV, video, DVD, PC, projektor, vetítővászon, CD lejátszó, kamera, rádió)
- író, rajz filctollak, flipchart tábla, papír
- kül-, és beltéri társasjátékok
- textil kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál stb.) egyéb anyagfélésekkel végzett kézműves foglalkozások eszközei (pl.: papír, karton, festék, ecset, színes ceruza, olló, ragasztó stb.)

kül-, és beltéri sporteszközök

Eszközjegyzék szakirányú oktatásra

A demonstrációs terem felszerelése

- funkcionális betegágy • számoly • gördülő WC-szék • betegemelő • spanyolfal • személymérleg
- kapaszkodó • előkészítő kocsi • magasság-mérővel • védőrács • ágyazó kocsi • badella pedálos • lábtámasz • szennyes ledobó • veszélyes hulladék
- kombinált kocsi kezelésének az éjjeliszekrény • gyógyszereszekrény eszköze
- támlás szék • fehérnemű szekrény

Ágynemű és egyéb fehérnemű

- nagylepedő • párna • borogató ruha haránt lepedő • takaró • mosdókesztyű
- takaróhuzat • pléd • konyharuha
- párnahuzat • törölköző • szennyesszák
- kispárna huzat • hálóing • kényelmi eszközök
- matraccvédő • pizsama
- gondozó matrac • köntös
- kispárna • papucs

Az ápolás-gondozás eszközei

- műanyag tálca • vízhőmérő • körömcsipesz
- evőeszköz készlet • hőmérő • körömmolló

- étkészlet (tányérok) ● szappantartó ● hintőporos doboz
- egyéni tálca ● sampon, szappan, ● egyszer használatos étkezéshez tusfürdő stb. borotva
- pohárkészlet ● fésű, hajkefe ● egyszer használatos ● csésze (készlet)
 - hajszárító ápolási eszközök (pl.
- kancsó ● tükör mosdókesztyű,
- üvegmosó ● fogkefe bőrtisztító és
- mosdótál (kicsi és ● fogkrém bőrápoló eszközök) nagy) ● fogmosó pohár ● nylon köpeny
- vödör ● körömkefe

Váládékfelfogó és vizsgálatra küldésre szolgáló eszközök

- vesetál
- ágytál
- ágytálmosó kefe
- vizelő edény, férfi, női
- vizelőüveg mosókefe
- mérőhenger

Gumi eszközök

- gumikesztyű ● gumiujj
- gumilepedő
- katéterek
- sarok és könyökgyűrű

Egyszer használatos eszközök

- fecskendő (2, 5, 10, 20 ml)
- inzulin fecskendő
- egyszer használatos tűk
- szájmaszk
- decubitus alátét
- inkontinencia betét
- vizeletgyűjtő zsák
- anus–prea tartály
- spatula

Laboratóriumi eszközök

- vércukorszint-mérő készülék
- tesztcsík vércukorszint meghatározáshoz
tesztcsík vizelet meghatározáshoz
kémcsövek
- zárt rendszerű vérvételi csövek

Gyógyszerek, vegyszerek

- gyógyszerek (bemutatáshoz, gyakorláshoz) • fertőtlenítő szerek bőr- és eszközfertőtlenítéshez
- alkohol
- vazelin
- parafinolaj
- háztartási tisztító és fertőtlenítőszer

Kötszerek

- vatta
- papírvatta
- gézpólya különböző méretben
- gyorskötöző pólya
- Ramofix
- steril mull-lap különböző méretben
- rugalmas pólya
- intelligens kötszerek

Egyéb eszközök

- vérnyomásmérő
- fonendoszkóp • PEN
- lázmérő
- mérőszalag
- horgas csipesz • anatómiai csipesz
- vattatartó
- szemcseppentő
- veszélyes hulladékártató
- inhaláló készülék
- nyomtatványok

Az elsősegélynyújtás eszközei

- mentőláda, • Ramofix csőháló • kesztyű felszereléssel kötszer különböző
- kézfertőtlenítő
- pléd méretben • papírtörölköző
- lepedő • steril gyorskötöző • törölköző
- sebimitációs készlet mull-lap különböző • pneumatikus sín
- steril mullpólya méretben • nyakrögzítő gallér különböző méretben •
- rugalmas pólya • háromszögletű kendő
- steril mull-lap • kötszerkapocs • reanimációs fantom különböző méretben • biztosítótű
- lélegeztető ballon +
- vatta • kötszerrolló arcmaszk
- papírvatta • olló • hordágy

- bőrfertőtlenítő szer • anatómiai csipesz többféle • ledobó-tál
- ragtapasz • tálka

Szemléltető eszközök

- csontváz • vese falitábla • fül moulage
- szív falitábla • idegrendszer falitábla • szem moulage • vérkeringés falitábla
- nemi szervek • agy moulage
- emésztőrendszer falitábla • légúti moulage falitábla • nyirokkeringés
- agy falitábla falitábla
- egész test • szétszedhető törzs izomrendszer moulage falitábla • szív moulage

A gondozáshoz szükséges eszközök

Háztartási– és konyhatechnikai eszközök

- konyhaszekrény • kancsó • badella pedálos
- konyha asztal • mércézett pohár • méregszekrény • szék • pohárkészlet • takarító eszközök • hűtőgép • robotgép és egyéb (szivacs, kefe, vödör, • hűtőhőmérő konyhatechnikai seprű stb.)
- tűzhely eszközök: aprító, • porszívó
- mikrohullámú sütő daráló, passzírozó • mosógép
- edénykészlet • konyhamérleg • ruhaszárító
- étkészlet • asztalterítő • vasaló
- tálkészlet • konyharuha • vasalódeszka
- szalvétatartó • kötény • szobahőmérő
- evőeszközkészlet • háztartási
- tálca tisztítószerek

Gyógyászati segédeszközök

- bot
- támbot
- járókeret
- kerekesszék
- hallókészülék
- rehabilitációt segítő gyógyászati segédeszközök

Eszközök a foglalkozás és aktivitás szervezéséhez

- TV
- videokamera
- rádió
- társasjátékok (sakk stb.)
- kézimunka eszközei (szabásminták, szabóolló, textil, filc, tű, kötőtű, horgolótű, fonál stb.)

- eszközök papírmunkákhoz, rajzoláshoz (karton, festék, színes ceruza stb.)
- sporteszközök
- fejlesztést segítő eszközök

Egyéb eszközök • védőruhák

- védőcipők
- tűzoltó készülék